

MAȚURĂ ȘI OAMENI
PENTRU

**Raport Anual
2024**

FUNDAȚIA CONSERVATION CARPATHIA

Conservarea naturii

Introducere	10
LIFE Carpathia / ELSP (Programul pentru peisaje amenințate)	12
Proiectul LIFE	16
Credite de carbon	18
Paza pădurilor	18
Sănătatea pădurii	20

Reconstrucție ecologică

Obiective și filozofie	26
Pepiniere și solarii	28
Leaota	30
Combaterea eroziunii solului	32
Conversia monoculturilor de molid	33
Eliminarea plantelor străine invazive	35
Monitorizarea impactului reconstrucției ecologice	39
Impactul zimbriilor asupra structurii vegetației	43
Conservarea biodiversității și creșterea valorii economice a pășunilor	44

Faună sălbatică și viață acvatică

Introducere	53
Reintroducerea zimbrului	50
Reintroducerea castorului	52
Păstrăvi, lipani și alți pești din Munții Făgăraș	54
Managementul faunei sălbatice	56
Măsuri luate pentru diminuarea conflictelor în 2024	58

PRINS

Monitorizarea faunei sălbatice

Introducere	63
Urs brun	64
Râs și lup	66
Cerb	68

Comunicare și comunități

Introducere	72
Expunere mass-media	73
Evenimente	74
Proiecte și campanii	76
Noi ambasadori ai Fundației Conservation Carpathia	77
Relația cu comunitățile	78
Programe de educație pentru natură	79
Parteneriatul cu Asociația Casa Bună	80
Vizite și schimburi de experiență	82
Programul de voluntariat	84
Parteneriate cu alte parcuri naționale din lume	85
Parteneriate	85

Programul Afaceri Verzi

Introducere	90
Travel Carpathia	92
Roadele Munților Făgăraș	94
Ferma de Biodiversitate Cobor	96
Programul Afaceri Verzi pentru antreprenori	101

Raport financiar

Surse de venit	104
Achiziții	106

Planuri pentru 2025

Ce urmează	111
Cum vă puteți implica și cum ne puteți susține	112

Cuvânt înainte

Anul 2024 a fost marcat de provocări semnificative la nivel global. A fost cel mai cald an înregistrat vreodată, ceea ce a dus la valuri de căldură și incendii în unele părți ale lumii, dar și la inundații în altele. A fost, de asemenea, un an cu schimbări politice majore, în care conflictele s-au amplificat. Pentru mulți dintre noi a fost dificil să ne păstrăm atitudinea pozitivă. Nu ne mirăm că mulți oameni au ales să se concentreze doar asupra lucrurilor pe care le pot influența direct, prin munca lor.

A fost și anul în care Fundația și-a pierdut unul dintre pilonii de sprijin. Pe 19 iulie am fost loviți pe neașteptate de un eveniment tragic: directorul nostru juridic, Ioana Săvulescu, și-a pierdut viața într-un accident, alături de soțul ei. Ioana fusese cu noi de la început. Pentru ea, Fundația Conservation Carpathia era mai mult decât un loc de muncă: era o inițiativă în care se implica total. Prietenă apropiată pentru mulți membri ai echipei, Ioana este de neînlocuit, iar devotamentul ei neclintit față de misiunea noastră va rămâne o sursă de motivație.

În 2023, când făceam planuri pentru 2024, ne exprimaserăm îngrijorarea că Parcul Național Munții Făgăraș ar putea fi folosit ca subiect populist în campania electorală. Așa s-a și întâmplat. În multe comune, se pare că opoziția față de Parcul Național a fost un subiect mai important decât accesul la servicii medicale, educație sau locuințe adecvate. A fost interesant să observăm că opoziția nu era deloc legată de vreun partid: în localitățile unde un primar colabora cu fundația noastră, contracandidatul ataca această colaborare. S-a întâmplat ca într-un sat să fim susținuți de reprezentanții unui partid, iar în satul vecin același partid să fie complet împotriva noastră. Cumva, a părut că toate partidele erau atât de partea noastră, cât și împotriva noastră, în funcție de cine era la putere într-o anumită comună. Cu toate acestea, toți primarii care au

colaborat cu noi au fost realeși cu o largă majoritate, iar candidații care au fost împotriva Parcului Național, care ne-au folosit în discursul electoral, nu au câștigat prea mult electorat în campanii.

Acesta este un semn bun. Așa cum era de așteptat, după încheierea alegerilor, situația nu numai că a revenit la normal, dar administrațiile publice din și mai multe comune au venit și au solicitat intensificarea prezenței și a activităților noastre. Sperăm că în următorii patru ani situația va rămâne pozitivă, astfel încât să ne putem concentra din nou pe munca pentru natură și pentru oameni. Dorim să derulăm în continuare toate proiectele și activitățile în curs, care încep să-și arate rezultatele. Echipa noastră a ajuns, în 2024, la 160 de oameni, iar entuziasmul lor ne ajută să continuăm pe drumul către Parcul Național Munții Făgăraș.

Un moment demn de menționat din 2024 este deschiderea Centrului de Vizitare Casa Castorului din Rucăr, primul nostru proiect de infrastructură publică. Am făcut progrese semnificative și în privința construcției centrului logistic din Rucăr. Acest centru administrativ nu va fi doar un pas înainte în dezvoltarea infrastructurii Parcului Național, ci va reprezenta și o piatră de hotăr în domeniul arhitecturii și construcțiilor. Datorită viziunii arhitectului nostru, Jan Hülsemann, a performanței departamentului nostru de infrastructură și a competențelor echipelor locale de constructori, creăm un centru special, care combină elemente high tech cu materiale naturale. „Încep să se audă bătăile inimii Parcului Național”, așa cum spunea Toby Aykroyd, directorul Wild Europe, unul dintre membrii consiliului nostru director.

Conservarea naturii

Introducere

LIFE Carpathia / ELSP (Programul pentru peisaje amenințate)

Proiectul LIFE

Credite de carbon

Paza pădurilor

Sănătatea pădurii

Introducere

Proiectul Parcului Național Munții Făgăraș a evoluat de-a lungul timpului. În primii cinci ani urmăream strict achiziția de terenuri, și am încercat să cumpărăm cât mai multe păduri pentru a preveni exploatarea forestieră necontrolată. În 2012, am adăugat un pilon important al activităților noastre, și anume refacerea naturii: am început să cumpărăm zone unde pădurile fuseseră tăiate la ras pentru a reconstrui un ecosistem sănătos, am refăcut pădurile riverane de-a lungul pâraielor și râurilor și am început să reintroducem speciile de arbori dispărute în monoculturile artificiale de molid.

Apoi, începând cu 2020, ne-am concentrat din ce în ce mai mult pe sprijinirea comunităților locale pentru dezvoltarea unei economii verzi. Ne-am propus să arătăm că zona rurală este o bijuterie din punct de vedere al naturii și că această bijuterie poate fi valorificată economic mult mai bine prin conservare decât prin metodele clasice de exploatare. În prezent, sprijinim inițiative sociale și cluburi sportive, construim infrastructură administrativă și de vizitare, dezvoltăm proiecte care aduc natura mai aproape de tânăra generație sau dezvoltăm materiale atractive și ușor de înțeles, cum sunt video-urile, pentru a combate miturile despre diverse animale sălbatice.

Dacă citiți rapoartele noastre recente, pare că ne-am transformat într-o organizație de dezvoltare socială sau rurală, dar acestea sunt activități suplimentare. În centrul ADN-ului nostru rămâne conservarea. În 2024 am cheltuit mai mulți bani ca oricând pentru conservare. Deși comunicarea noastră se concentrează în prezent pe crearea Parcului Național, importanța fundamentală a protejării valorii naturale a Munților Făgăraș și a îmbunătățirii condițiilor de habitat în zonele degradate rămâne o parte extrem de importantă a activității noastre.

În paginile următoare puteți citi despre munca extraordinară a colegilor noștri care și-au dedicat viața protejării naturii din Munții Făgăraș.

Sprijinim inițiative sociale și cluburi sportive, construim infrastructură administrativă și de vizitare, dezvoltăm proiecte care aduc natura mai aproape de tânăra generație

LIFE Carpathia / ELSP (Programul pentru peisaje amenințate)

Anul 2024 a fost pentru noi și un an al bilanțului. Proiectul nostru finanțat prin Programul Peisaje Terestre și Marine Amenințate (Endangered Landscapes and Seascapes Programme - ELSP) a ajuns la final, iar proiectul LIFE se încheie în 2025.

Contribuții ale proiectului la dezvoltarea durabilă a zonei din jurul Munților Făgăraș

- Reintroducerea zimbriilor și a castorilor a inițiat noi procese ecologice naturale. Asta a contribuit la creșterea biodiversității și a creat noi atracții turistice. Echipa locală de fotbal din Lerești și-a schimbat numele și sigla în A.C.S. Zimbrii Lerești, un semn al mândriei locale.
- Revizuirea practicilor de management al faunei. Schimbarea managementului faunei demarat de Fundația Conservation Carpathia, de la vânătoria sportivă și de trofee, la gestionarea conflictelor om-faună, s-a concentrat și în 2024 pe înțelegerea comportamentului animalelor sălbatice, prevenirea conflictelor și soluționarea acestora. Astfel, autoritățile locale ne consideră acum parteneri în rezolvarea problemelor cu animalele sălbatice.
- Îmbunătățirea economiei locale prin afaceri verzi. Travel Carpathia, Roadele Munților Făgăraș, programul Fondul Carpathia sunt doar câteva dintre inițiativele care se înscriu sub această umbrelă.
- Construim încredere și ajutăm

comunitățile să conștientizeze importanța conservării naturii. Am dezvoltat relații pozitive cu comunitățile locale și explorăm acum oportunități de colaborare cu Consiliul Județean Sibiu. Programul permanent de Junior Rangers, taberele de conservare pentru copiii din comunități din centrul educațional Richita, evenimentele precum Făgăraș Fest, contribuie la această direcție.

Rezultate semnificative ale proiectului LIFE și ELSP după 6 ani

- 85.000 de hectare de pădure și pășuni protejate. Am protejat o suprafață mare de pădure și pășuni prin achiziționarea terenurilor și obținerea drepturilor de vânatoare pe acest teritoriu vast.
- 1.168 hectare de natură vindecată. Am inițiat refacerea ecosistemelor în zone defrișate, monoculturi de molid și zone alpine. Am folosit peste 2,5 milioane de puieți produși în pepinierele noastre și am reparat 18 km de șanțuri de eroziune prin refacerea solului fertil și plantarea de puieți.
- 152 km de cursuri de râu au fost curățate de plante străine invazive.
- Peste 40 de garduri electrice au fost oferite și instalate gratuit în gospodării pentru prevenirea conflictelor cu urșii, iar 48 de fermieri au fost compensați pentru pagubele produse de animalele sălbatice.
- 33 de fermieri au primit gratuit câini din rasa Ciobănesc carpatin pentru protejarea turmelor.
- Ultimii 24 de zimbri au fost eliberați în Munții Făgăraș, ajungând astfel la 81 de exemplare în tot proiectul, și 20 de castori au fost reintroduși în sudul Munților Făgăraș în 2024, ajungând în total la 62 de exemplare.
- 1.814 elevi și 69 de profesori au participat la programe educaționale.
- Peste 750.000 \$ au fost strânși prin Fondul Carpathia pentru a sprijini proiecte locale responsabile față de mediu.
- Peste 30 de producători locali își vând acum produsele prin centrul de distribuție Roadele Munților Făgăraș.
- Am construit la Rucăr Centrul de vizitare Casa Castorului, un popas atractiv, care oferă și o experiență de învățare turiștilor.

85.000 ha

pădure și pășuni protejate

1.168 ha

natură vindecată

152 km

curățate de plante străine invazive

peste

40

garduri electrice

33fermieri au primit gratuit
câini din rasa Ciobănesc
carpatin**~100**copii în programul
Junior Ranger**750.000 \$**strânși pentru a sprijini
proiecte locale**1.814** elevi și **69** de profesori
au participat la programe
educaționale

peste

30

producători locali

1

Centru de vizitare

Proiectul LIFE

Una dintre cele mai eficiente măsuri pentru protejarea pădurilor și pășunilor este cumpărarea lor. În 2024 am achiziționat și am protejat încă ~100 ha.

Am inițiat și anul acesta reconstrucția ecologică pe alte 182 ha prin plantarea de puieți în zonele forestiere dezgolate, în suprafețele alpine degradate, dar și prin rărirea molidșurilor artificiale pentru a le readuce la compoziția naturală inițială. Am folosit peste 384.000 de puieți pentru aceste acțiuni.

Am făcut un efort susținut de-a lungul anilor pentru a elimina speciile de plante străine invazive, care nu aparțin florei românești. Anul acesta am parcurs 150 km de-a lungul văilor din sudul Munților Făgăraș.

Ne-am implicat activ în gestionarea animalelor sălbatice și am acționat cu responsabilitate pentru integritatea oamenilor și a bunurilor în cele cinci fonduri cinegetice pe care le administrăm și în care nu practicăm vânătoarea pentru trofeu. În plus, am donat către fermierii afectați 33 de oi și 15 vaci pentru înlocuirea animalelor domestice atacate de urși și am amplasat garduri electrice pentru proteja mai eficient turmele.

Am finalizat activitatea de reintroducere a zimbrilor. În Munții Făgăraș am eliberat în total 81 de exemplare. Turmele aflate în libertate au dat naștere la 25 de viței care trăiesc în mediul lor natural.

De asemenea, colegii de la departamentul de reintroducere au reușit capturarea unui număr de 20 castori din bazinul Oltului superior și afluenții acestuia și relocarea acestora în nordul județului Argeș iar în acest moment numărăm un total de 62 de castori în zonă.

Am făcut progrese mari în construirea celor două centre de informare situate în comunele Rucăr și Lerești. Primul

este destinat castorului și a fost inaugurat în luna iulie, iar al doilea este despre mărețul zimbru. Centrul de informare destinat zimbrului urmează să fie inaugurat în primăvara lui 2025, iar scopul lui este să inspire dragostea pentru natură și să explice importanța zimbrilor în ecosistemul din România.

Am venit în sprijinul comunităților din Munții Făgăraș prin mai multe tipuri de proiecte. Ne referim aici la festivalul de natură și cultură locală Făgăraș Fest, la programele de educație și sprijin antreprenorial din cadrul programului de afaceri verzi sau la programul educațional la care au participat copii din județele Argeș, Brașov, Vâlcea și Sibiu.

Am organizat o nouă vizită de lucru pentru reprezentanții autorităților locale și alți factori interesați, în parcul național Hohe Tauern din Austria, pentru a afla despre alte modalități de dezvoltare sustenabilă bazate pe ariile naturale protejate.

Desigur, nu au lipsit provocările însă experiența și expertiza noastră ne-au ajutat să depășim obstacolele. De exemplu, lipsa zăpezii a dus la o colectare scăzută a probelor biologice de lup pentru monitorizarea facilă a acestuia, însă ne-am mobilizat pentru restul anului și am colectat suficiente probe cât să obținem rezultate științifice corecte. De asemenea, vremea capricioasă din primăvară a adus un risc mai mare privind succesul activităților de plantare.

Credite de carbon

Prin protejarea și refacerea pădurilor contribuim la captarea și stocarea dioxidului de carbon. Compensarea emisiilor de carbon (echilibrarea emisiilor de gaze cu efect de seră prin finanțarea proiectelor care reduc o cantitate echivalentă de carbon din atmosferă) este o măsură pe care companiile și persoanele fizice o pot lua pentru a-și completa în mod eficient strategiile de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră.

În cadrul proiectului CARPATHIA Forest Carbon Project, permitem pădurilor să crească până își ating potențialul maxim ecologic și de stocare a carbonului. Astfel contribuim la cea mai rapidă și mai rentabilă care combate schimbările climatice și aduce, în același timp, o sursă de venit verde. Aceste eforturi pot fi cuantificate prin numărul de tone de carbon stocate suplimentar în fiecare an, comparativ cu un scenariu în care s-ar exploata rata anuală de recoltare permisă de lege.

Ne aflăm acum în faza finală de verificare și așteptăm emiterea primelor 140.901 VCUs (Unități de carbon verificate, fiecare unitate reprezentând 1 tonă de reducere a emisiilor de CO₂) la începutul anului 2025. Tranzacționarea primelor credite de carbon CARPATHIA pe piața voluntară va fi un moment emoționant, deoarece vom putea demonstra proprietarilor de păduri din vecinătatea noastră că protejarea naturii poate genera venituri ca activitate în sine.

Dezvoltăm acest proiect de 3 ani, timp în care am parcurs întregul proces:

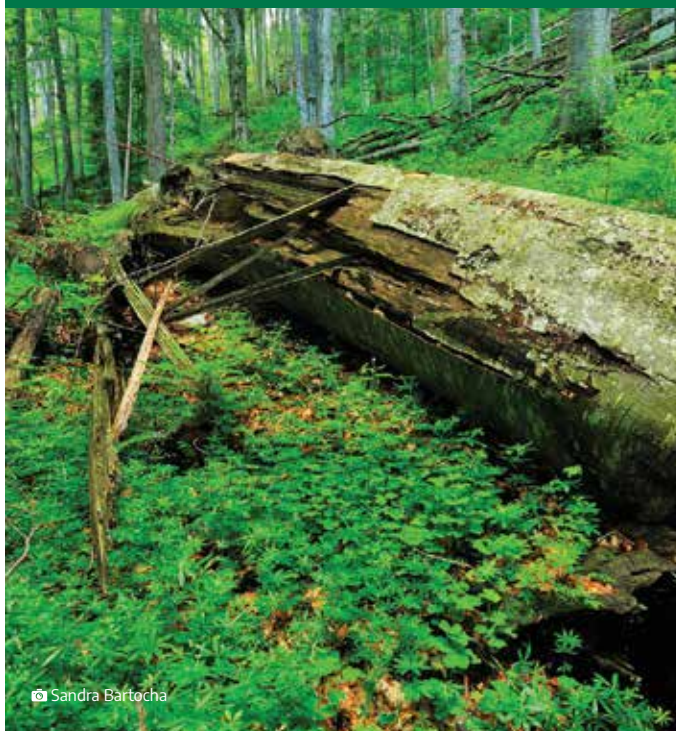
măsurarea cantității de carbon stocate

demonstrarea beneficiilor pentru comunitate și biodiversitate

auditarea și acreditarea de către terți cu renume și cu standarde internaționale

© Sandra Bartocha

Paza pădurilor

Am continuat și în cursul anului 2024 activitatea de pază a pădurilor, cu responsabilitate, pe o suprafață de circa 25.110 ha. Acestea sunt organizate în 16 cantoane silvice; fiecare se află în paza unui ranger. Au existat mici probleme legate de vecinătățile proprietăților Carpathia în contextul realizării lucrărilor de cadastru general în comunitățile pe al căror teritoriu administrativ deținem suprafețe de pădure. Acum terenurile sunt stabilite clar și bine cunoscute de către vecini.

În anul 2024, valoarea totală a pagubelor din tăieri ilegale în proprietățile partenerilor Carpathia, așa cum au fost ele constatate în inspecțiile de primăvară și toamnă, a fost de circa 400 Euro. S-au tăiat ilegal în total 31 metri cubi de lemn.

Raportat la totalul suprafeței de pădure administrată de către Ocolul Silvic Carpathia, pagubele provenite din tăieri ilegale reprezintă 0,0012 metri cubi pe hectar. Arborii tăiați ilegal au fost în general arbori de dimensiuni mici din zone adiacente comunităților din Cetățeni, Stoenești, Pojorâta, Moroieni.

În prima parte a lunii august 2024, un incendiu s-a produs într-o plantație proprietate Carpathia, zona Tămaș, la circa 1.650 metri altitudine, pe suprafața administrativă a comunei Rucăr. Colegii au sesizat imediat incidentul și s-au mobilizat exemplar, ceea ce ne-a permis să localizăm și să stingem incendiul în prima noapte de acțiune. Reapariția de mici focare a prelungit activitățile de pază și stingere pentru încă trei zile. Dacă focul ar fi ajuns la pădurile de molid limitrofe consecințele ar fi fost dramatice. Am reușit să limităm suprafața efectiv afectată la circa 3000 mp.

© Mihai Zotta

© Ionuț Cretu

Sănătatea pădurii

Asociația Ocolul Silvic Carpathia asigură servicii de administrare pentru o suprafață de 25.110 ha de fond forestier, pe raza județelor Argeș și Dâmbovița.

Față de 2023, am constatat o diminuare a suprafețelor afectate de Ipsidae (familia de insecte din care face parte gândacul de scoarță, un dăunător frecvent al pădurilor de molid) în bazinetul Runcu-Raciu. În plantațiile tinere au fost semnalate atacuri produse de Hylobius abietis, un dăunător specific acestui tip de plantație, suprafața infestată fiind de 1 ha, cu o intensitate slabă a atacului.

În anul 2024 au fost luate măsuri de prevenire și de combatere a atacurilor de Ipsidae prin instalarea pe suprafața

administrată de către Asociația Ocolul Silvic Carpathia a 334 curse feromonale tip aripă, amorsate cu feromoni Atratyp, și 27 arbori cursă clasici.

Din rezultatele sondajelor pentru larvele de cărăbuși rezultă o infestare slabă.

Monitorizarea zonelor afectate de atacuri de insecte a fost efectuată pe suprafețe întinse cu ajutorul dronelor profesionale și a softurilor GIS de clasificare a imaginilor, prin suprapunerea rezultatelor zborurilor în ani diferiți.

Mihai Zotta

Intensitatea atacului

Am depistat atacuri produse de insecte care acționează între scoarță și lemn în arboretele de rășinoase prezente cu intensități diverse.

● ○ ○ ○ intensitate foarte slabă

● ● ○ ○ intensitate slabă

● ● ● ○ intensitate moderată

● ● ● ● intensitate puternică

În **Argeș** suprafața infestată a fost de 60 ha, cu intensitate care variază astfel:

● ○ ○ ○ pe 4 ha

● ● ○ ○ pe 31 ha

● ● ● ○ pe 24 ha

● ● ● ● pe 1 ha

În **Dâmbovița** suprafața infestată a fost de 28 ha, iar intensitatea atacului:

● ● ○ ○ pe 9 ha

● ● ● ○ pe 18 ha

● ● ● ● pe 1 ha

Reconstrucție ecologică

Obiective și filozofie

Pepiniere și solarii

Refacerea zonelor tăiate la ras

Leaota

Combaterea eroziunii solului

Conversia monoculturilor de molid

Eliminarea plantelor străine invazive

Monitorizarea impactului reconstrucției ecologice

Impactul zimbrilor asupra structurii vegetației

**Conservarea biodiversității
și creșterea valorii economice a pășunilor**

Obiective și filozofie

Ne apropiem cu pași mici de finalizarea procesului de refacere a zonelor naturale afectate în trecut de tăieri. În acest an ne-am ocupat și de înlocuirea acelor puieți, dintre cei plantați în anii anteriori, care s-au uscat sau au dispărut din diverse motive.

Deși în mod normal natura știe cel mai bine, prin mijloace evolutive, să „decidă” cât de multă regenerare naturală și din ce specii se instalează pe locul unor accidente naturale, am decis să sprijinim această evoluție în sensul potrivit din două motive:

- accidentele care au dus la dezgolirea versanților nu au fost naturale, ci au fost tăieri necontrolate în urma cărora solul fertil a fost spălat ani de zile; s-a practicat apoi pășunat abuziv și s-a schimbat brutal microclimatul local, fenomene care îngreunează mult revenirea regenerării naturale.
- în calitate de noi proprietari ai terenurilor dezgolite, legea ne solicită să instalăm vegetație forestieră din speciile „principale” în proporții și cu densități reglementate legal.

Am continuat în toamna lui 2024 să plantăm jneapăn, ienupăr, zâmbru și molid în golul alpin din zona Zârna, în vederea realizării unor frânturi din brâul istoric de vegetație arbustivă și arboricolă care protejează habitatele de gol alpin.

Ne pregătim și planificăm să semănăm semințe cu ajutorul dronelor în zone greu accesibile, dezgolite de tăieri necontrolate în trecut. O altă inovație va fi să introducem, odată cu puieții forestieri, și ciupercile cu care aceștia realizează micorize (simbioze) specifice. Astfel copiem un proces natural și putem crește rata de succes a plantării.

Pepiniere și solarii

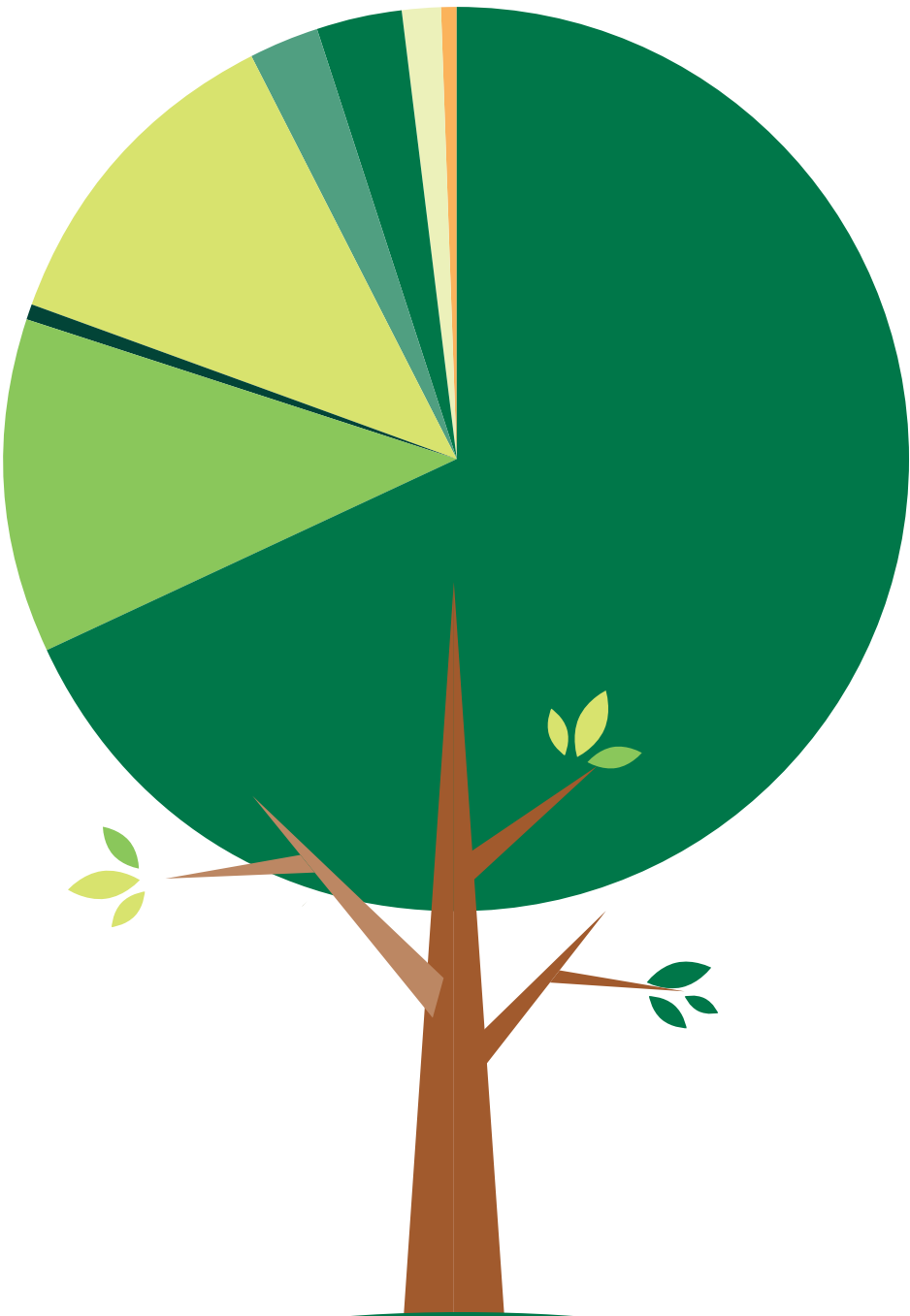
În anul 2024 am produs în pepinierele Carpathia și am folosit pentru lucrările de împăduriri 208.375 puietți forestieri.

Repartiția pe specii a puietților produși:

În anul 2024 am înființat 17,2 ari de culturi noi în pepiniere.

Am scos din solarii și am răsadit în pepiniere 115.000 puietți molid. În toamnă s-au recoltat în continuare semințe de paltin de munte și scoruș și am semănat:

- 1 ar cu semințe de paltin (producție estimată 10.000 puietți de paltin de munte)
- 2 ari cu semințe de scoruș (producție estimată 20.000 puietți de scoruș)

Molid	142.050
Brad	25.000
Zâmbru	900
Scoruș	24.900
Paltin de munte	5.150
Jneapăn	6.775
Frasin	3.000
Ienupăr	600

La final de 2024 suprafața totală de cultură în pepiniere este de 63.5 de ari, repartizați astfel:

Molid	32.5
Brad	10.5
Fag	4.0
Scoruș	4.2
Paltin de munte	1.0
Frasin	1.0
Jneapăn	10.3

Lucrările în pepiniere au avut loc cu sprijinul celor trei college specializate, angajate permanent, cu care colaborăm de mai mulți ani. Au mai fost implicați, în perioadele de vârf, muncitori zilieri, care ne-au ajutat la activități precum: pregătirea solului, scoaterea puieților din solar și repicarea acestora, întreținerea culturilor.

Refacerea zonelor tăiate la ras

În acest an am refăcut peste 100 de hectare tăiate la ras în trecut, ca și în anii anteriori.

Astfel, în Munții Făgăraș au fost plantate 75,5 hectare în zone afectate de doborâturi de vânt sau tăieri neconforme legislației. Am reușit să ne atingem obiectivele datorită proiectelor LIFE și ELSP, SUPERB (parte a programului HORIZON 2020), dar și cu sprijinul finanțatorilor privați cum ar

fi: One Tree Planted, Zentiva, Forests Without Frontiers.

De asemenea, am plantat pe o suprafață de 4 hectare în golul alpin din zona Zârna puieți de jneapăn, ienupăr și zâmbru.

În plus, am plantat 85.600 de puieți pentru a-i înlocui pe cei uscați în plantații anterioare, număr aferent unei suprafețe de 21,4 hectare.

Compoziția plantărilor pe specii

Molid	294,7k
Fag	34,6k
Scoruș	24,3k
Brad	12k
Jneapăn	7,3k
Paltin de munte	3,6k
Anin	2,7k
Ienupăr	2,6k
Zâmbru	2,5k

Plantările s-au realizat în două etape: 70,6 hectare în primăvară și 21,6 hectare în toamnă.

Zonele în care s-au realizat plantările au fost în principal marile șantiere de reconstrucție de la Groapele, Dobroneagu, Valea Zârna, Valea Dâmboviței, dar și pe suprafețe izolate de dimensiuni reduse, unde a trebuit să intervenim conform prevederilor amenajamentelor silvice.

Proporția speciilor forestiere plantate a fost influențată atât de etajul altitudinal (în toate zonele am plantat la peste 1550 metri) cât și de specificul acestora - în Valea Zârna de exemplu, o vale glaciară îngustă, nu există nici măcar un singur puieț de fag în regenerare naturală, specia naturală dominantă fiind molidul.

Leaota

În premieră, am plantat o suprafață de 7,06 ha în Munții Leaota, cu un total de 35.300 de puieți din speciile molid, brad, fag și paltin. Activitatea a fost finanțată prin Programul Național de Reconstrucție și Reziliență (PNRR finanțare europeană) și a vizat un teren proprietate privată. Se constată dificultăți birocratice în derularea acestui tip de proiecte.

De asemenea, pe muntele Leaota, am plantat experimental 10.000 puieți de fag în zone afectate de doborâturi de vânt din care nu s-a extras masa lemnoasă, pentru a sprijini revenirea pădurii cu mai multe tipuri de specii (amestec de tip natural) în zonă.

Pentru a avea un procent de reușită corespunzător în plantații, în 2024 în Munții Făgăraș am realizat descopleșiri în plantații (tăierea ierburilor și a altor categorii de plante în jurul puieților) pe o suprafață de circa 289 de hectare, prin proiectele LIFE, ELSP și SUPERB (din cadrul programului HORIZON 2020), dar și cu sprijinul finanțatorilor privați cum ar fi One Tree Planted, Zentiva, Forests Without Frontiers.

Separat în Munții Leaota au fost executate descopleșiri în plantația de 7,06 hectare realizată în cadrul proiectului PNRR din fonduri europene.

Monitorizarea plantațiilor s-a realizat cu ajutorul dronelor. Ele au captat imagini din zeci de suprafețe de probă de 1 hectar fiecare, iar ulterior imaginile au fost analizate. Rezultatele au fost folosite la calcularea necesarului de completări în anul 2025.

Combaterea eroziunii solului

În anul 2024 s-au încheiat, practic, lucrările de demolare a fostelor drumuri de colectare a lemnului din toate zonele de reconstrucție Carpathia. Am reușit să ducem la capăt această sarcină cu excavatoare proprietate a Fundației Conservation Carpathia și cu ajutorul operatorilor specialiști angajați ai Ocolului Silvic Carpathia.

În total am demolat aproximativ 1,9 kilometri de drum pe versanții abrupti ai muntelui în zona Valea Rea de pe teritoriul administrativ al comunei Nucșoara. Este vorba despre locația unei foste doborâturi de vânt care a

avut loc în 2022 într-o monocultură de molid.

Demolarea acestor căi ilegale de recoltare a masei lemnoase în 2024 a creat un habitat suplimentar cu sol bun pentru noi plantări pe o suprafață de circa 10-11 hectare.

Conversia monoculturilor de molid

În acest an am continuat lucrările de intervenții în monoculturile de molid în proiectul LIFE, intervenții care au avut loc atât în suprafețe în care s-a executat prima răritură (zona Sățic de pe teritoriul administrativ al comunei Rucăr) cât și în suprafețe unde a fost executată, după 6 ani, a doua intervenție în monoculturi pentru readucerea luminii în pădure (zona Tămaș de pe teritoriul administrativ al comunei Rucăr). În cazul intervențiilor din zona Tămaș am lăsat materialul lemnos rezultat după cojire ca lemn mort în pădure (foarte valoros pentru insecte și alte organisme mici), după care am derulat activități de plantare:

În zona Cuca (pe teritoriul administrativ al comunei Lerești): 2.000 puietți de fag, 1.000 puietți de brad, 500 puietți de paltin și 100 puietți de ulm;

În zona Tămaș: 2.000 puietți de fag, 1.000 puietți brad, 500 puietți de paltin, 200 puietți de frasin și 100 puietți de ulm;

În zona Tămaș s-au plantat 1.650 puietți de anin pentru a reface galeriilor de anin și a completa puietii uscați de la împăduriri anterioare.

Eliminarea plantelor străine invazive

În 2024, echipa Fundației Conservation Carpathia a continuat implementarea Planului de Acțiune pentru monitorizarea, controlul și eradicarea speciilor de plante străine invazive (IAS) pe afluenții principali ai râurilor Dâmbovița și Argeș, în sectorul sudic al Munților Făgăraș. Am realizat o analiză de impact privind starea de conservare a habitatelor naturale, activitate care va continua și în anii următori.

Obiectivul inițial al proiectului – eliminarea a 50% dintre plantele străine invazive de-a lungul a 40 km de râuri – a fost depășit semnificativ. Am atins un total de 152,19 km gestionați între 2021–2024 (pe majoritatea distanțelor am intervenit în mod repetat pentru a ne asigura de reușită):

- **37 km în 2021**
- **31,5 km în 2022**
- **107,35 km în 2023**
- **149 km în 2024**

Eliminarea s-a realizat manual și mecanizat (smulgere/tăiere), cu participarea echipei Fundației Conservation Carpathia și a voluntarilor. Speciile țintă au inclus *Erigeron annuus* (bunghișorul american), *Conyza canadensis* (bătrâniș), *Impatiens parviflora* (slăbănogul mic), *Xanthium orientale* ssp. *Italicum* (cornuți), precum și măsuri pentru limitarea extinderii *Reynoutria japonica* (troscotul japonez) în amonte.

Monitorizarea în 57 de suprafețe (atât restaurate, cât și zone-martor, în care nu s-a intervenit) a indicat o reducere semnificativă a acoperirii cu plante străine invazive (ex: de la 50–70% în 2020 la 1–5% în 2023), corelată cu creșterea vegetației native. În cazul *Reynoutria japonica*, impactul tăierii anuale a fost redus.

© Iulia Astefanei

© Alex Cretu

© Claudiu Postelnicu

Monitorizarea impactului reconstrucției ecologice

Între 2019 și 2024, echipa noastră a monitorizat starea habitatelor restaurate, folosind indicatori biologici precum: vegetația de subarboret, specii de păsări de interes pentru conservare și artropode (păianjeni) de sol. Scopul? Să vedem dacă măsurile de restaurare dau rezultate și cum se schimbă natura în timp.

Pentru că schimbările reale în păduri au loc lent, pe parcursul a zeci de ani, am ales indicatori care pot urmări aceste procese pe termen lung, dar care reacționează și la intervențiile noastre directe.

Monitorizarea a arătat că pădurile și habitatele degradate încep să se refacă: apar din nou plantele specifice subarboletului, fauna se diversifică și pădurile devin mai conectate între ele. În total, am monitorizat vegetația în 150 de suprafețe permanente și artropodele terestre în 88 de puncte, atât în zone restaurate, cât și în păduri bine conservate sau în habitate degradate lăsate în mod intenționat nemodificate.

În 2024 am încheiat ultima etapă de monitorizare din cadrul proiectelor LIFE și ELSP, analizând toate datele colectate în acești cinci ani. Concluzia este clară: restaurarea funcționează, iar natura reacționează pozitiv.

Impactul zimbrilor asupra structurii vegetației

În 2024, am încheiat un studiu de cinci ani despre cum influențează zimbrii reintroduși natura din Munții Făgăraș. Ne-am concentrat pe efectele pe care le au asupra vegetației din păduri, mai ales în zonele unde zimbrii au fost ținuți temporar pentru acclimatizare.

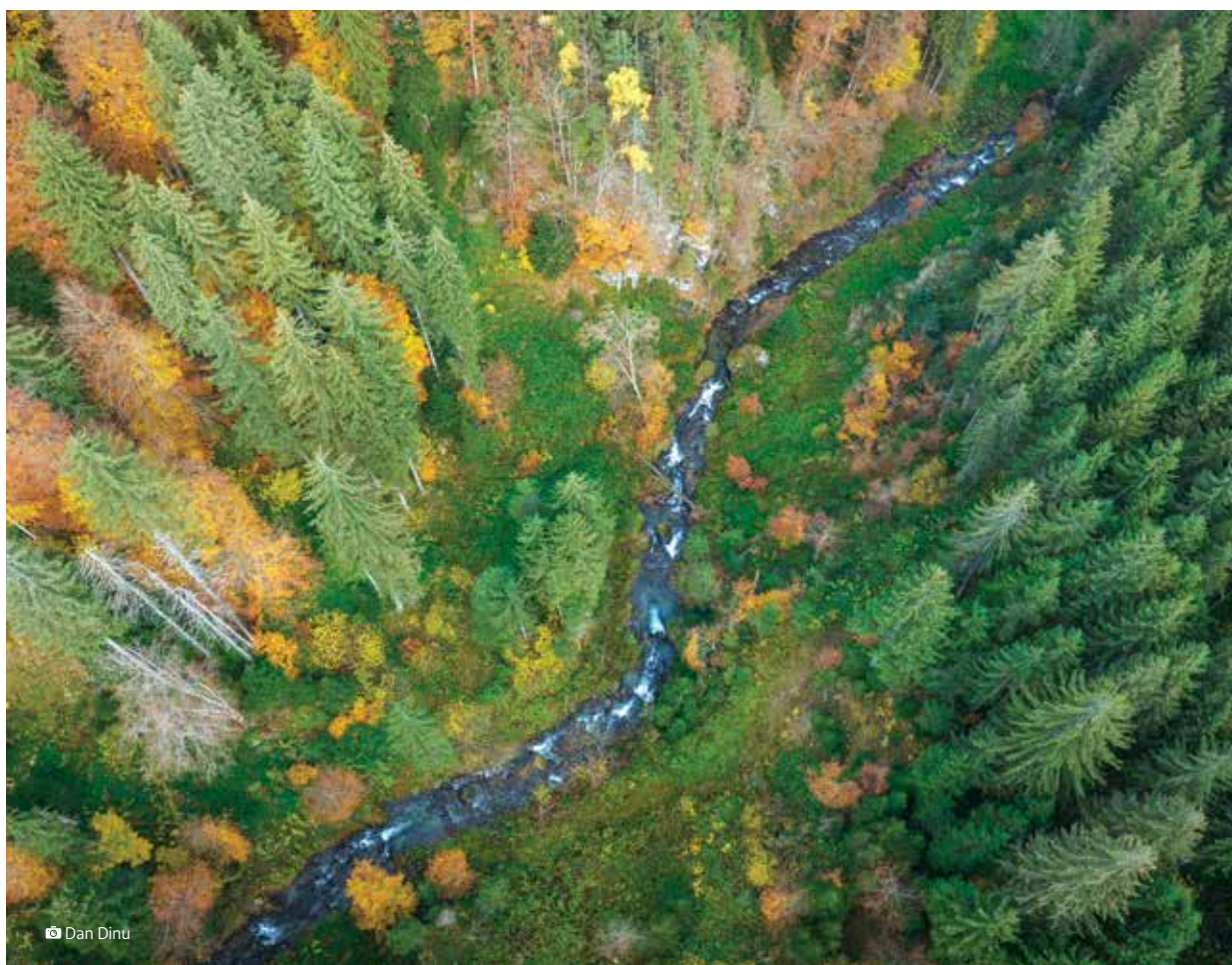
Am vrut să înțelegem dacă și cum poate zimbrul să ajute natura să-și revină. Rezultatele ne-au arătat că, în zonele unde zimbrii au pășunat, mai ales în pădurile tăiate și pe malurile râurilor, regenerarea vegetației este

mai rapidă. Uneori, efectul a fost inițial mai agresiv, dar în timp, natura a reacționat bine – ba chiar au reapărut plante rare și importante, cum e *Tozzia carpathica* (denumită popular și „iarba gâtului”), protejată în toată Europa.

Robert Bulgaru

Studiul ne arată că zimbrul poate juca un rol esențial în refacerea ecosistemelor, iar integrarea sa în planurile de conservare este o soluție valoroasă. Din 2024, vom urmări și cum influențează habitatele după ce este complet eliberat în sălbăticie.

Conservarea biodiversității și creșterea valorii economice a pășunilor

În 2024, am continuat măsurile de îmbunătățire a biodiversității și a valorii economice a pășunilor. În perioada mai – iulie, am cosit peste 6 hectare în pășunile Găinațu Mare și Dracsin. Astfel, am redus acoperirea cu specii invazive precum iarba bărboasă (*Deschampsia caespitosa*) și iarba vântului (*Nardus stricta*), permițând dezvoltarea vegetației ierboase native. La această activitate au participat rangerii noștri și biologul coordonator.

Unele dintre pășunile deținute de Fundația Conservation Carpathia, situate în zona montană înaltă și subalpină, sunt utilizate pentru pășunat de către comunitățile locale. Îmbunătățirea pășunilor va duce la o creștere potențială de peste două ori a efectivelor de animale, în funcție de producția naturală de biomasă a pajiștilor bine conservate. Gestionarea resurselor pastorale în vederea creșterii calității și cantității furajelor provenite din pășuni va avea o valoare socială ridicată și va reduce, totodată, presiunea de pășunat asupra pădurilor.

Faună sălbatică și viață acvatică

Introducere

Reintroducerea zimbrului

Reintroducerea castorului

Păstrăvi, lipani și alți pești din Munții Făgăraș

Managementul faunei sălbătice

Măsuri luate pentru diminuarea conflictelor în 2024

Introducere

Activitățile de gestionare a faunei sălbatice reprezintă un pilon important al eforturilor noastre de a proteja și sprijini toate speciile native din Munții Făgăraș, dar și de a proteja comunitățile locale de conflictele frecvente cu animalele sălbatice, în special urșii și mistreții. Autoritățile publice ne solicită să extragem un anumit număr de mistreți și urși. Cu toate acestea, politica noastră a fost întotdeauna să evităm intervențiile în habitatele naturale și să ne concentrăm asupra reducerii conflictelor.

Spre deosebire de zonele de vânătoare din vecinătate, noi nu practicăm și nu permitem vânătoarea sportivă sau pentru trofee. În schimb, folosim cotele de vânătoare alocate exclusiv pentru a reduce prezența mistreților pe terenurile agricole din jurul satelor și pentru a îndepărta acei urși care intră frecvent în localități și atacă animalele domestice.

Credem că fauna sălbatică trebuie protejată în casa ei — pădurea de la munte. Dar și oamenii care trăiesc în sate trebuie protejați. Găsirea unui echilibru între aceste două nevoi rămâne o provocare pentru colegii noștri, care asigură protecție și limitare a conflictelor prin patrulare în apropierea satelor.

Reintroducerea zimbrului

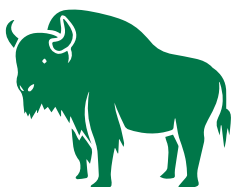
În primăvara 2024 am eliberat ultimii zimbri din cadrul acestui proiect de reintroducere, un grup de 4 exemplare la Lerești și altul de 20 exemplare la Nucșoara. Prin punerea lor în libertate, am atins obiectivul propus în proiect, acela de a elibera minimum 75 zimbri în 3 zone de reintroducere.

Cu ocazia activităților de monitorizare a grupurilor aflate deja în libertate, am constatat prezența a 12 viței născuți în libertate în 2024, dar am avut și 3 pierderi.

Odată cu înmulțirea zimbrilor, au fost și cazuri în care aceștia s-au apropiat de zone în care localnicii își produc furajele pentru animalele domestice. Chiar dacă au fost două cazuri izolate, rangerii Fundației Conservation Carpathia i-au îndepărtat din zonele sensibile. Când zimbrii au fost semnați pe fonduri cinegetice (teritorii) învecinate cu cele gestionate de entitățile fundației, acțiunile de îndepărtare s-au realizat cu sprijinul personalului tehnic al gestionarilor respectivi.

Într-un caz, pentru îndepărtarea unui zimbru care s-a localizat într-o zonă cu livezi, la Nucșoara, a fost necesară relocarea acestuia.

**În primăvara 2024
am eliberat ultimii
zimbri din cadrul
acestui proiect de
reintroducere**

81 zimbri

numărul total de zimbri
reintroduși între 2020 și 2024

12 viței

născuți în libertate
în 2024

Nucșoara

Lerești

Zimbri eliberați în 2024

Reintroducerea castorului

În 2024 am eliberat 20 de castori, care au fost capturați și relocați de pe raza județelor Brașov și Sibiu. Deoarece vorbim despre o specie protejată de lege, pentru a-i captura am parcurs mai întâi etapele legislative de obținere a derogării și a autorizațiilor de mediu.

Am monitorizat constant familiile de castori, pentru a observa cum s-au adaptat aceștia la noile condiții de habitat, dar și pentru a preveni eventuale conflicte.

În două cazuri a fost nevoie să amplasăm sisteme de reglare a nivelului apei în barajele construite de simpaticii ingineri și astfel am evitat inundarea unor terenuri, iar castorii și-au văzut de treabă nestingheriți.

© Cosmin Dumitrache

Păstrăvi, lipani și alți pești din Munții Făgăraș

Le mulțumim partenerilor de la Aqua Crisius! Datorită lor am înregistrat, în 2024, o serie de rezultate notabile privind biodiversitatea din apele Munților Făgăraș.

Pentru al cincilea an consecutiv, am reintrodus 1.000 de lipani (*Thymallus*

thymallus) în două râuri de la poalele Făgărașilor, unde specia dispăruse din cauza barajelor. În unul dintre ele avem confirmarea că specia se înmulțește natural acum: am identificat puiet provenit din pontele anterioare. Programul va fi evaluat în 2025.

Am suplimentat și populațiile de păstrăv indigen (*Salmo trutta*) din râuri și lacuri montane cu:

200 kg
puiet precrescut

Peste o tonă
de pește de consum

100.000
de icre embrionate

Am obținut finanțare pentru proiectul „Removal of an obsolete timber dam...” prin programul Open Rivers, pentru studiile necesare îndepărtării unui vechi baraj din sudul Munților Făgăraș.

Managementul faunei sălbatice

Prevenție

În 2024 activitățile de intervenție pentru prevenirea și diminuarea conflictelor dintre om și animalele sălbatice s-a desfășurat pe cele 78.000 ha de fonduri cinegetice gestionate de către Carpathia, dar și în zona reprezentată de teritoriile administrative ale celor 7 comune cu care avem încheiate contracte de permanență. Teritoriile sunt ilustrate în imaginea de mai jos.

Echipele de intervenție Carpathia sunt alcătuite din 13 rangeri și specialiști care acționează direct pe teren, disponibili zi și noapte, pentru prevenirea și reducerea conflictelor om-faună sălbatică.

Cam 70% dintre intervențiile în

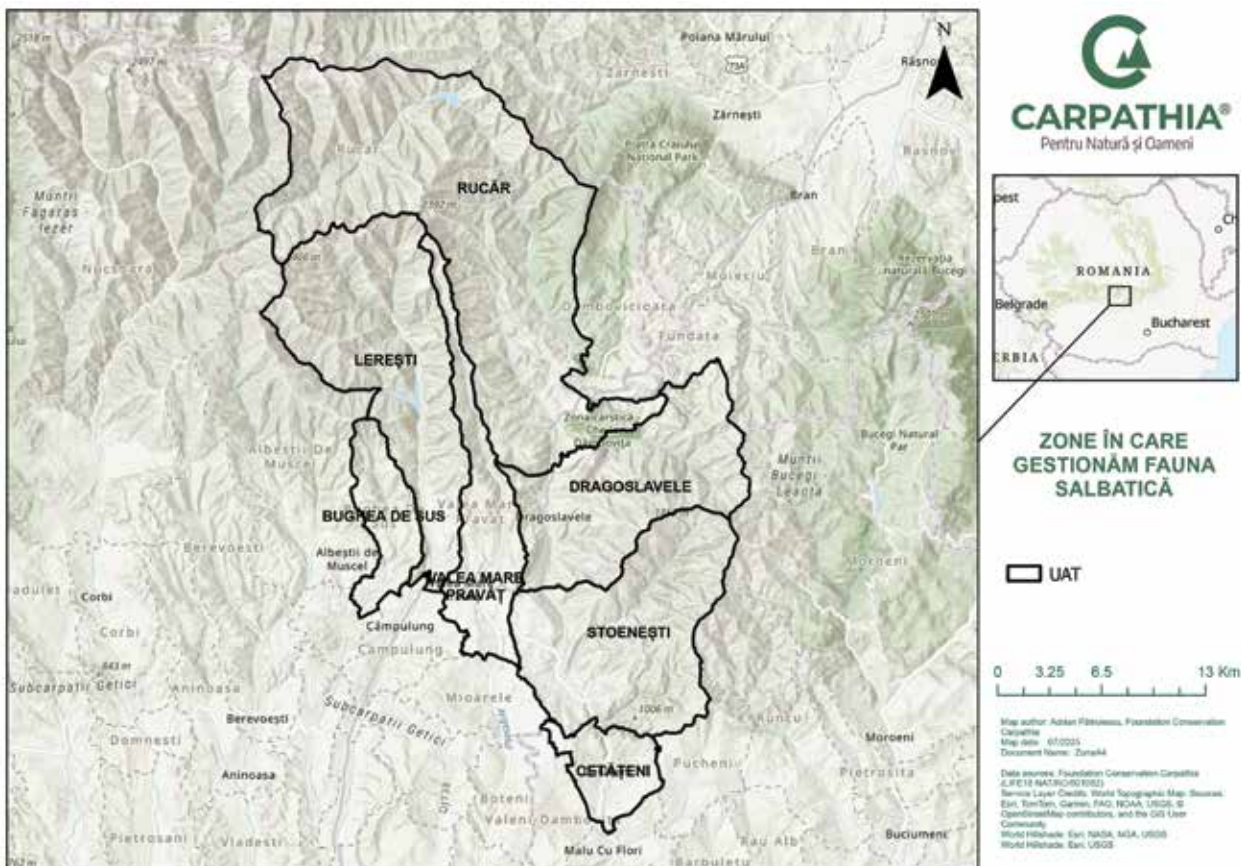
caz de conflict se desfășoară pe timpul nopții, în condiții dificile și solicitante. În sezonul de vârf, respectiv perioada mai-octombrie, apar în unele comunități chiar și 2-3 alarme pe noapte. Echipele de intervenție Carpathia, împreună cu reprezentanți ai Jandarmeriei, primăriilor și însoțiți de medici veterinari răspund la toate aceste solicitări.

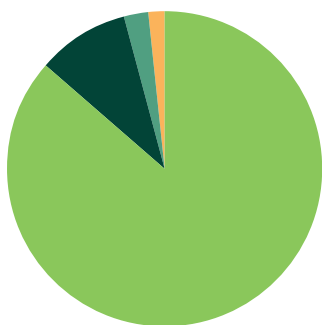
În anul 2024 ne-au fost semnalate 125 incidente cu fauna sălbatică în zonele pe care le gestionăm.

În ordinea frecvenței, conflictele s-au manifestat în principal în comunele Rucăr, Lerești, Stoenesti, Dragoslavele, Valea Mare Pravăț, Cetățeni.

Sursele principale de atracție pentru animalele sălbatice:

- fânețele și pășunile (au atras mistreți și parțial urși);
- deșeurile de abatorizare generate de fermieri individuali (atrag urși, care au un miros foarte dezvoltat);
- animale domestice deținute de către fermieri, în absența unor măsuri eficiente de protecție a acestora (urși)
- livezi abandonate sau insuficient protejate (urși, mistreți, cerbi)
- surse de hrană în clădiri sau facilități nelocuite permanent (urși)

Urs:	108 cazuri
Mistreți:	12 cazuri
Lup:	3 cazuri
Necunoscut:	2 cazuri

În cele 7 comunități în care ne ocupăm de gestionarea conflictelor om-urs, am identificat genetic un număr de 15 urși problemă în acest an. Dintre toate pagubele generate de acești urși, cele mai multe sunt atacurile la animale domestice, atacuri care rămân în continuare principala problemă a conviețuirii dintre oameni și urși în zona noastră de proiect.

Urșii care atacă animale domestice sunt aproape în exclusivitate masculi (dintre cei 13 urși implicați în atacuri la șeptel în 2024, 12 au fost masculi). Majoritatea urșilor problemă identificați înregistrează un număr mic de pagube, adesea sporadice, însă observăm că unii indivizi sunt responsabili pentru un număr mare de cazuri (ex. CC04EP și CC00F1). Din păcate, pe aceștia am fost nevoiți să-i eliminăm.

Categorii de incidente cu urși:

18

atacuri asupra animalelor domestice

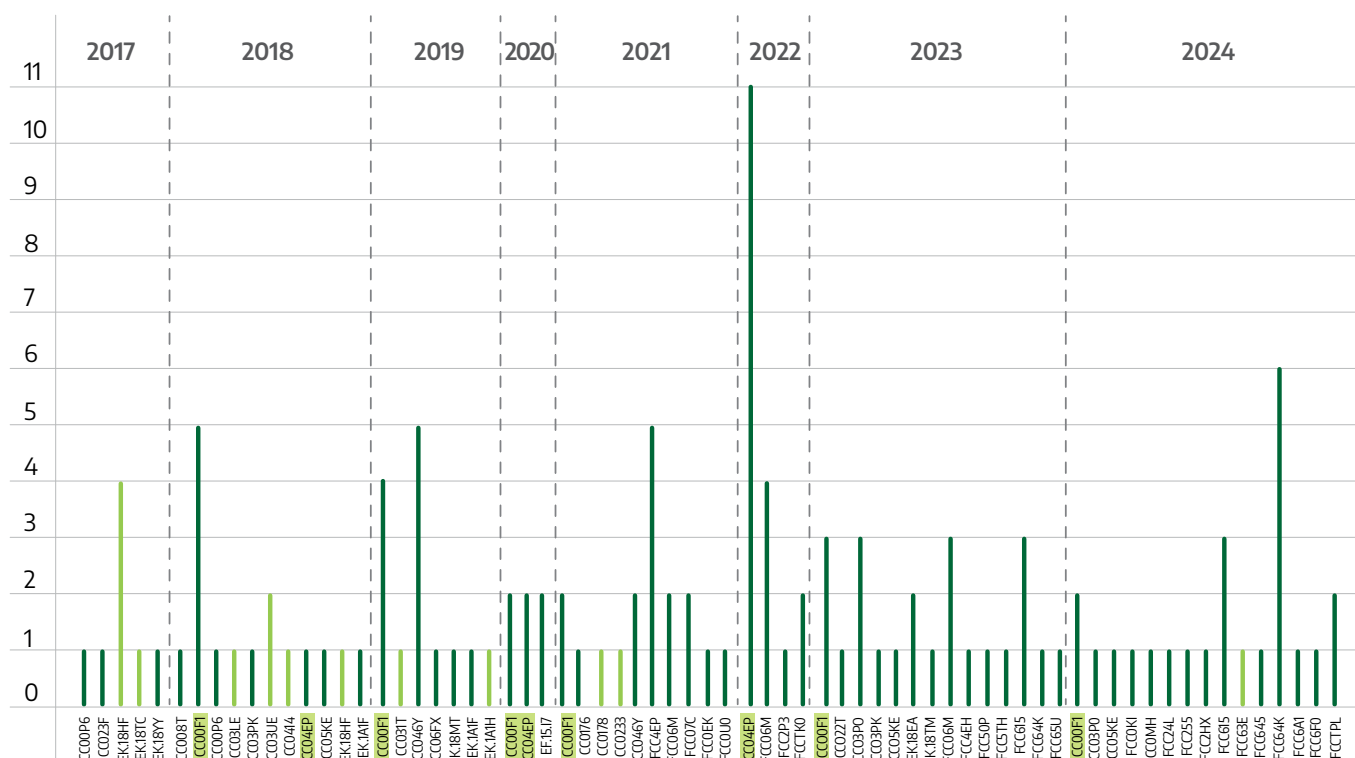
o pagubă

semnificativă în livezi

5

cazuri de prezență repetată în interiorul satelor

Comparativ cu anul 2023, în anul 2024 numărul de conflicte în interiorul localităților a fost mai redus.

Frecvența conflictelor provocate în timp de urșii identificați genetic. Masculul CC04EP, devenit foarte agresiv și habituat la suine din gospodăriile localnicilor, a fost extras cu succes pe 31.08.2022 oprind astfel recurența atacurilor sale. Masculul CC00F1 pe de altă parte, este cunoscut ca urs problemă încă din 2018 și continuă să facă atacuri recurente și astăzi, după care dispare pentru un timp din zona noastră de proiect îngreunând măsurile noastre de management.

Măsuri luate pentru diminuarea conflictelor în 2024

- Au fost instalate și reinstalate 118 garduri electrice; am oferit consiliere continuă și sprijin pentru fermieri;
- Am colectat, transportat și incinerat peste 30 tone de deșeuri de abator;
- Am oferit animale crescute de un cioban în zona noastră de proiect drept compensare pentru pagubele generate de urși;
- Membrii echipelor de intervenție au acționat la toate alarmele din comunități, prin măsuri precum: alungări, instalări de cuști pentru capturarea urșilor sau chiar eliminări; pentru perioada de noapte am utilizat drone profesionale cu termoviziune;
- Cooperare eficientă cu reprezentanții Jandarmeriei Române;
- Am monitorizat un urs cu colar GPS pe o perioadă de 12 luni, din septembrie 2023 până în septembrie 2024.

Compensații private

- În 2024 am continuat programul de compensații private prin care venim în sprijinul persoanelor care au suferit pagube din cauza carnivorelor mari (urs și lup).
- Am donat 14 vaci și 43 oi către 48 de beneficiari.

Ursul pe care l-am monitorizat cu ajutorul colarului GPS ne-a oferit câteva date interesante. Cu ajutorul lor putem înțelege mai bine comportamentul acestei specii și putem lua măsuri mai eficiente pentru prevenirea conflictelor.

Iată ce am constatat:

185

de zile a ieșit din pădure
cel puțin o dată

16,5 km

cea mai mare distanță
parcursă într-o zi

min **2°C**, max **35°C**

temperatura corpului

247

de zile a fost localizat în
pădure cel puțin o dată/zi

284,04 km

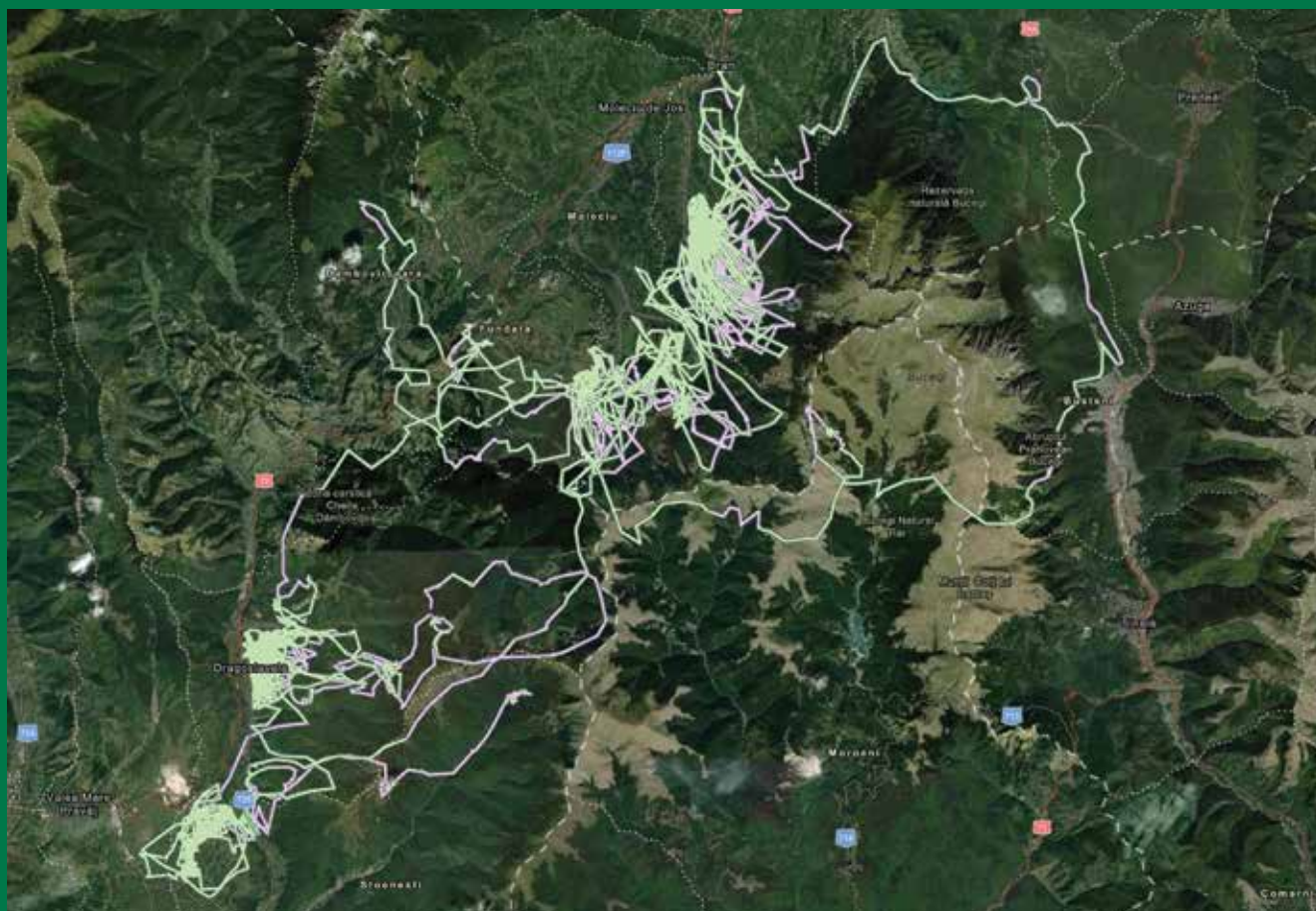
distanță maximă
parcursă într-o lună

69

de zile – cea mai lungă perioadă
petrecută în bârlog
(3 decembrie – 9 februarie)

Deplasări pe timpul zilei / nopții pe parcursul unui an

Monitorizarea faunei sălbatice

Introducere

Urs brun

Râs și lup

Cerb

Introducere

În ultimii 10 ani managementul faunei sălbatice a cunoscut schimbări importante atât la nivel național, cât și în zona noastră de proiect.

La nivel național, vânătoria la trofeu a ursului brun a fost interzisă în 2016, după care a fost redeschisă brusc în 2024. Această decizie a fost luată pe baza unei înlănțuiri de evenimente tragice care au culminat cu un atac mortal al unui urs asupra unei tinere în Munții Bucegi. Am observat, totuși, lipsa unui fundament științific al deciziei.

La nivelul zonei noastre de proiect, eforturile de refacere a ecosistemelor degradate au continuat și în 2024, zimbrii și castorii au revenit și contribuie deja la reziliența ecosistemelor din Munții Făgăraș.

Eforturile de coexistență dintre oameni și animale sălbatice au continuat și ele, iar eforturile de prevenție se reflectă în scăderea numărului de incidente și ar trebui să ajute la menținerea unor populații stabile de carnivore mari prin creșterea acceptanței oamenilor.

În 2024, proiectul nostru de monitorizare a faunei a ajuns la cel de-al șaptelea an, ceea ce ne-a permis să evaluăm tendințele populațiilor de urși, lupi și râși prin comparație cu studiile de referință din perioada 2017-2019. La ursul brun am înregistrat creșteri în mărimea populației, la lup nu am reușit să estimăm densitatea din nou din cauza lipsei zăpezii, iar la râs am înregistrat o scădere surprinzătoare a exemplarelor.

Începând cu anul viitor ne pregătim pentru următoarea etapă a acestei scheme de monitorizare pe termen lung, unică pentru România și pentru această parte a Europei: repetarea studiilor la 10 ani de la studiile de referință. Rezultatele noastre sprijină relația și comunicarea cu autoritățile, cu gestionarii fondurilor cinegetice, cu fermierii din comunitățile locale. În egală măsură ne ajută să comunicăm principalele schimbări publicului larg, presei, vizitatorilor și elevilor din jurul Munților Făgăraș, pentru a informa pe baza științei, a combate dezinformarea și a crește toleranța oamenilor față de aceste specii simbol.

Urs brun

Rezultatele monitorizării populației de urși din zona noastră de proiect în 3 momente diferite (2017, 2018 și 2022) scot în evidență o dinamică mare a populației de urs într-un timp relativ scurt. Suntem hotărâți să continuăm clarificarea multor necunoscute din problema complexă a conviețuirii cu această specie. Pe lângă evaluarea în perspectivă a tendinței populației de urs în anul 2027, la exact 10 ani de la studiul de referință, este acum nevoie să înțelegem și să măsurăm cum contribuie ecosistemele naturale din Carpați, prin resursele de hrană naturală, la: 1. fluctuația populației de urși și 2. frecvența și natura conflictelor om-urs.

Ca să putem răspunde la aceste întrebări am planificat pe parcursul lui 2024 un studiu al dietei urșilor, pe care îl implementăm începând cu 2025. Acest studiu va presupune folosirea unei metode de secvențiere ADN a excrementelor pentru a identifica hrana consumată (DNA metabarcoding). Dacă prin metodele tradiționale de analiză, folosind microscopul, am putea determina procente din fiecare tip de hrană consumată, nu am putea afla cu exactitate dacă urmele de carne, de exemplu, ar proveni de la animale domestice sau de la erbivore sălbatice. Metoda bazată pe amprenta genetică a fiecărei surse de hrană ne permite să știm exact ce au mâncat urșii. Vom desfășura studiul concentrându-ne pe două zone: una în apropierea așezărilor umane, alcătuită dintr-un mozaic de habitate naturale, livezi și grădini, și o alta aflată departe de surse de hrană produse de om, în inima habitatului natural. Prin colectarea de probe din perioada de primăvară până toamna târziu ne vom putea creiona o imagine a sezonality dietei (cum se schimbă sursele de hrană în funcție de sezon și disponibilitate).

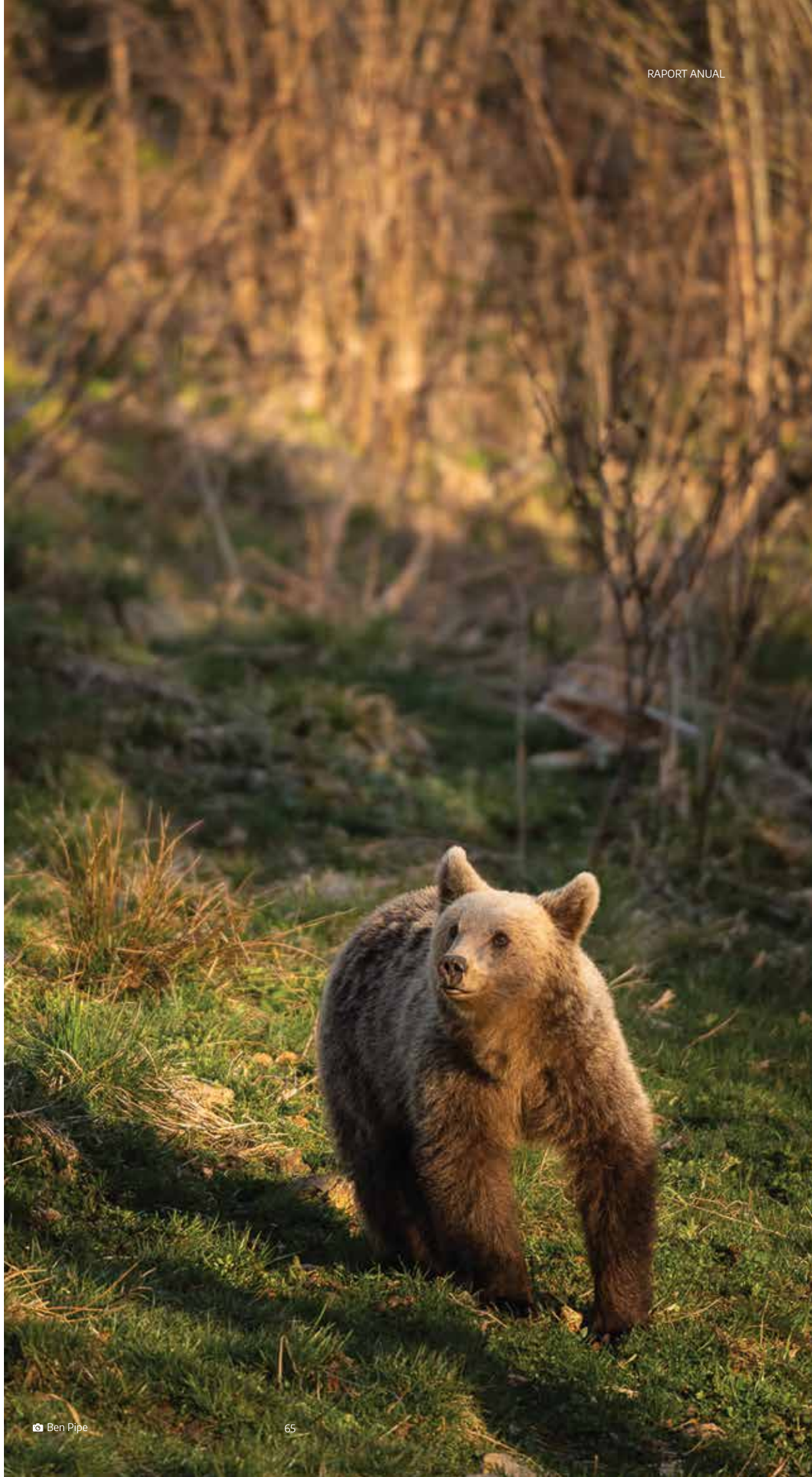
O altă etapă necesară va fi măsurarea principalelor surse de hrană. Planificarea acestor măsurători a fost o mare provocare având în vedere complexitatea dietei ursului brun. Suntem în plin proces de a stabili o rețea de puncte permanente de măsurare a producției de jir, de exemplu, o sursă importantă în dieta de toamnă-iarnă a ursului, folosind capcane de semințe.

© Ionuț Crețu

© Daniel Mirlea

Lup și râs

Pentru studiul lupului, 2024 a fost anul în care am analizat datele colectate din iarna 2017-2018 până în iarna 2022-2023 și am avansat cu publicarea lor. Ne-am pregătit intens pentru revenirea în teren începând cu noiembrie 2024, pentru a continua să monitorizăm haitele de lupi la șapte ani de la studiul de referință.

Setul nostru de amprente genetice de lup, prin continuitatea sa, este unic pentru România și pentru această parte a Europei. Acest set de date ne ajută să urmărim dinamica în cadrul haitelor de lup, modificările perechilor reproducătoare, conectivitatea între haite și chiar formarea unor noi haite prin dispersia și împerecherea puilor din primii ani de monitorizare. Analiza relațiilor parentale dintre lupii noștri de-a lungul mai multor ani aduce vești interesante și scoate în evidență o dinamică destul de mare a haitelor, tipică peisajelor în care omul se află în expansiune.

De exemplu, pe partea sudică a zonei de proiect, haita „Râul Târgului” a fost formată în primul an din șase indivizi: perechea reproducătoare, trei pui ai acestora și încă o femelă nerelaționată genetic dar acceptată în cadrul haitei. O componentă similară a haitei se păstrează și în cel de-al doilea an. În anul trei de monitorizare, în zona respectivă mai găsim patru lupi din familia inițială, toți patru fiind puii perechii inițiale care dispare de pe radarul nostru. Apar în plus cel puțin trei indivizi nerelaționați genetic, lucru care sugerează o dinamică încă neelucidată în zona respectivă. În anii cinci și șase ai monitorizării noastre lucrurile devin mult mai clare: din haita inițială se formează o nouă haită în zona Rucăr-Dragoslavele, care crește de la 4 la 7 indivizi; pe Râul Târgului mai rămâne o familie de 3-4 indivizi iar o a treia haită cu 2 indivizi se dispersează către nord-est și acoperă un loc lipsă creat prin dizolvarea unei vechi haite în Piatra Craiului.

În 2024 schema noastră de monitorizare a lupilor a fost îmbunătățită și validată prin publicarea rezultatelor în revista științifică *Ecology and Evolution*. Articolul va fi disponibil pentru public și specialiști la începutul anului 2025.

La începutul lunii noiembrie am revenit în teren pentru a continua monitorizarea genetică a lupilor. Sezonul de iarnă a debutat promițător, cu zăpadă timpurie, astfel că până la sfârșitul anului am reușit să colectăm deja 60 probe. În acest an, ne bucurăm pentru prima oară de avantajul unei inovații tehnologice care să ne ajute în iernile în care stratul de zăpadă dispare foarte repede. Este vorba de colectarea și extragerea ADN-ului de lup din mediul înconjurător, respectiv de identificarea amprente genetice de pe urmele lăsate de lupi pe zăpadă. Sperăm să testăm această nouă metodă cu succes, astfel ca din 2025 succesul nostru în monitorizarea acestei specii să crească, iar costurile asociate să scadă.

Zsolt, specialist în monitorizarea faunei la Fundația Conservation Carpathia colectează pentru prima oară ADN de lup din mediul înconjurător. Colectarea ADN-ului de lup din mediul înconjurător, implicit detectarea amprentei genetice din urmele lăsate de lupi pe zăpadă, este o inovație tehnologică pe care am testat-o pentru prima oară spre sfârșitul acestui an. Această inovație ne poate ajuta în creșterea succesului de colectare a probelor având în vedere că perioadele cu zăpadă sunt din ce în ce mai scurte.

În 2024 am instalat din nou 150 de camere cu senzor de mișcare în aceleași puncte ca în perioada 2018-2020, pentru a monitoriza râșii. Timp de 190 zile aceste camere au înregistrat 605 poze cu râși, iar catalogul nostru a ajuns la 3.766 de poze. Pe baza lor am identificat 67 râși.

1,60 râși / 100 km²
(±0.39)

În iarna 2018-2019, valoare ce rămâne aproape neschimbată următorul an

1,73 râși / 100 km²
(±0.38)

În toamna-iarna 2019-2020

0,86 râși / 100 km²
(±0.23)

În toamna-iarna 2023-2024

Pentru noi această scădere este surprinzătoare la o specie ale cărei resurse de hrană nu par să se fi diminuat. Activitățile oamenilor nu au crescut astfel încât să pună presiune pe specia de râș, din acest motiv ne propunem să revenim cu o nouă sesiune de monitorizare peste doi sau trei ani, ca să verificăm dacă această tendință de scădere a populației continuă.

Cerb

Dacă în 2021 am avut dificultăți logistice legate de monitorizarea genetică la specia cerb, în 2024 am revenit în teren cu o metodologie îmbunătățită. Scopul era să ne asigurăm că metoda genetică pentru estimarea numărului de animale ne oferă rezultate relevante. Dacă nici aceste îmbunătățiri metodologice nu vor da roade, vom rămâne la studiul pe baza camerelor cu senzor de mișcare, pentru a defini o schemă de monitorizare pe termen lung, ca și la celelalte specii.

În perioada iunie-septembrie 2024 am crescut eforturile de colectare față de studiul de referință și am colectat într-o singură sesiune peste 500 de probe ADN din excremente de cerb. În zonele de hrănire unde cerbii vin frecvent am pus un filtru de colectare în teren astfel încât să diminuăm detectarea aceluiași animal în același loc. Probele sunt acum în laborator, iar pentru anul 2025 ne așteptăm ca datele să ne clarifice numărul minim de cerbi pe fiecare fond cinegetic, respectiv să permită estimarea densității lor.

Alex, ranger monitorizare faună la Fundația Conservation Carpathia, colectează o probă de ADN non-invaziv dintr-un excrement de cerb în vara lui 2024.

Cea de-a doua abordare la această specie, monitorizarea cu ajutorul camerelor cu senzor de mișcare începută în aprilie 2023 a continuat în teren până în iunie 2024. Cele 127 de camere au fost permanent verificate în tot acest timp. Studiul a generat 1,842,283 poze, dintre care peste 40,000 sunt poze cu specia cerb – conform estimării realizate de un algoritm de inteligență artificială. Validarea acestui set de date uriaș va mai dura câteva luni, după care urmează analiza statistică a datelor. Ne așteptăm ca primele estimări ale numărului de indivizi și densității lor pe teritoriul analizat să fie gata spre sfârșitul anului 2025. În paralel, am evaluat cu ajutorul colegilor și colaboratorilor impactul potențial al turismului, pășunatului animalelor domestice și exploatărilor forestiere pentru aceeași suprafață și același interval de timp în care am monitorizat cu camere populația de cerbi. Acești indicatori ai intervențiilor produse de către om vor fi folosiți pentru explicarea punctelor în care cerbii se strâng în număr mare, respectiv a zonelor pe care cerbii preferă să le evite. Studiul ne va ajuta să înțelegem potențialele amenințări la adresa populației de cerb din zona montană, dar și să calibrăm măsurile de management al habitatelor speciei, de exemplu prin activități de reconstrucție ecologică.

Comunicare și comunități

Introducere

Evenimente

Expunere mass-media

Proiecte și campanii

Noi ambasadori ai Fundației Conservation Carpathia

Relația cu comunitățile

Programe de educație pentru natură

Parteneriatul cu Asociația Casa Bună

Vizite și schimburi de experiență

Programul de voluntariat

Parteneriate cu alte parcuri

Parteneriate naționale din lume

Introducere: Comunicarea - puntea dintre fapte și schimbare

În 2025 am continuat să ducem vestea despre activitățile Fundației spre un public cât mai mare, în diverse moduri: de la vizite destinate jurnaliștilor și creatorilor de conținut, la evenimente și campanii de informare, promovare și strângere de fonduri, proiecții de film, comunicare online, dar și proiecte de educație, de implicare socială sau sportive. Ne place să credem că am reușit să creștem vizibilitatea activităților Fundației și să stărnim curiozitate acolo unde aceasta poate aprinde scânteia implicării și chiar a schimbării.

Comunicăm constant și transparent deoarece credem că aceasta este cheia pentru a construi încrederea comunităților, a consolida dragostea unui public larg pentru natura Munților Făgăraș și a transforma această emoție în acțiune. Pentru noi, comunicarea este o formă de grijă și responsabilitate față de ceea ce contează. Cuvintele și faptele, împreună, informează, formează, provoacă, pot atenua reticența celor neîncredători și pot pune în mișcare gesturi care, adunate, determină o transformare.

Expunere mass-media

În 2024 activitățile noastre au fost reflectate atât de mass-media națională, cât și internațională. Peste 2300 de apariții, articole, reportaje, știri, au reflectat activitatea noastră.

Am transmis 29 de comunicate de presă, iar știrile despre noi au fost citite de 25 milioane de ori de publicul din România. Am organizat 3 vizite în teren dedicate presei, la care au participat 26 de jurnaliști români, și am primit 7 echipe de jurnaliști din străinătate.

Ne bucură interesul presei din afara țării pentru eforturile de conservare a naturii din România. Materiale precum editorialul din prestigioasa publicație National Geographic sau articolul din The New York Times sunt o încurajare și o recunoaștere a muncii noastre. Dincolo de notorietate, ne dorim ca acestea să aducă și mai mulți susținători pentru misiunea creării unui Parc Național în Munții Făgăraș.

PRO TV - Barbara & Christoph Promberger

DIGI Animal Word - Liviu Ungureanu

Green Report - Articol Făgăraș Fest

Evenimente

Pentru echipa noastră, dar și pentru cei care ne susțin, evenimentele aduc mereu o infuzie de entuziasm. În 2024 am continuat să creăm cadrul potrivit pentru ca oamenii să descopere și să îndrăgească natura Munților Făgăraș într-un mod relaxat, prin experiențe în care comunitățile și antreprenorii locali au avut rolul principal.

Carpathia Bike Tour a ajuns, în 2024, la a III-a ediție. Acest eveniment de ciclism a adus împreună 150 de participanți care s-au bucurat de dealurile Transilvaniei și au luat prânzul la Ferma de Biodiversitate Cobor. Evenimentul a fost nu doar despre natură și mișcare, ci și despre cultura și tradițiile locurilor incluse în itinerariu, precum o vizită la Casa Regelui Charles de la Viscri, un concert inedit de tulnic pe deal și chiar un tur al Cetății Rupea. Cererea a fost mare: locurile s-au epuizat încă din luna februarie.

Cobor între stejari, ediția a II-a, a purtat cei 700 de participanți în tururi ghidate despre fauna și flora din jurul satului Cobor, dar și prin locurile cu istorie ale satului. Artiștii Ana Coman, Taraful Caliu, Moonlight Breakfast și Hanul cu Bragă au făcut atmosfera și mai primitoare, iar meșterii populari au colorat spațiul cu produsele și poveștile lor.

Făgăraș Fest a ajuns, în 2024, la a V-a ediție și la un adevărat record de participare: 7000 de iubitori ai naturii s-au bucurat de un weekend memorabil pe Valea Moasei, la Sebeșu de Sus, comuna Racovița din jud. Sibiu. Printre activitățile de care suntem mândri: 20 de tururi ghidate, 1000 de participanți la ateliere, 4 dezbateri sub umbrela Carpathia Talks, concerte cu Lupii lui Calancea și Surorile Osoianu, Coma, Dan Amariei și ansambluri folclorice din comunitate. Tot în premieră, festivalul a integrat o instalație interactivă manifest, dedicată Munților Făgăraș, construită doar din materiale naturale. Instalația, denumită

It's oh so quiet, a fost realizată de atelierul de arhitectură VRAC în urma concursului de proiecte lansat la începutul anului.

Întrecerea Gulașurilor este un eveniment domol, dedicat celor care apreciază tihna unui sat tradițional și savoarea ingredientelor locale. Peste 300 de participanți au venit la Ferma de Biodiversitate Cobor să guste gulașul din carne de Sură de stepă și să se bucure de atmosfera rurală. Din program n-au lipsit atelierele de gătit cu carne din Sură de stepă și un concurs pentru copii, cu probe specifice vieții la țară. Entuziasmul a fost atât de mare încât nici ploaia nu i-a descurajat pe cei prezenți.

Alături de evenimentele la care suntem principali organizatori, am fost și parteneri pentru o serie de experiențe create de organizații prietene. Am sprijinit a doua ediție **Lynx Festival** – festivalul de film de natură din Brașov, festivalul „**Planeta Nucșoara**”, o întâlnire între comunități, omagiu adus naturii și oamenilor care trăiesc în armonie cu ea, dar și o celebrare a binelui făcut împreună, și **Maratonul Casa Bună Sânpetru** – dedicat strângerii de fonduri pentru Asociația Casa Bună. O echipă din fundație a promovat misiunea noastră, crearea Parcului Național Munții Făgăraș, alergând la **Brașov Running Festival** și la **Maratonul Internațional București**.

© Claudiu Postelnicu

© Adrian Rusu

© Claudiu Postelnicu

© Adrian Rusu

Proiecte și campanii

Anumite subiecte și proiecte cer o atenție specială. Pentru ele am dezvoltat campanii de comunicare și relații publice dedicate, în special, comunităților din zona de proiect. Subiectele s-au concretizat prin mesaje publice, expoziții, spoturi radio, interviuri la posturi radio și tv, evenimente. Ne bucurăm că aceste subiecte au ajuns astfel în atenția unui public larg:

- Campania de comunicare despre castori – a urmărit creșterea nivelului de cunoștințe despre această specie și explicarea unor percepții greșite despre castor. Am încercat să explicăm că inșinerul naturii nu este nici dăunător, nici carnivor și nici periculos.
- Campania despre plante străine invazive – menită să ajute la identificarea și la oprirea răspândirii lor a abordat într-un mod amuzant, dar explicit, pericolul pe care îl reprezintă aceste plante pentru biodiversitatea locală.
- Cu ajutorul fotografiilor și oamenilor remarcabili din comunități am realizat albumul „Întâlniri memorabile prin Munții Făgăraș”. Pentru el am organizat un eveniment de lansare la Muzeul Satului „Dimitrie Gusti” din București, dar și două lansări speciale, însoțite de expoziții, la Avrigh și la Nucșora.
- Am îmbrăcat raportul lunar de teren în haine noi. Din septembrie 2024 el se numește „Povești din Munții Făgăraș” și adună cele mai simpatice fotografii și vești din teren pentru cititori din întreaga lume.
- Am fost prezenți la Bienala de Arhitectură de la Timișoara - BETA printr-o instalație interactivă, creată de studioul de arhitectură Ecou.
- Am lansat documentarul „Arhitectii Naturii”, ce redă povestea reintroducerii zimbrului și castorului, în premieră la festivalul „Lynx” din Brașov. Primirea călduroasă ne-a încurajat și am organizat proiecții și în București, la Cinematograful de la Muzeul Țăranului Român, la festivalul „Cartfest” de la Cristian, dar și la festivalul „Cobor între stejari”. O parte din aceste activități au fost posibile datorită sprijinului acordat prin programul LIFE și ELSP.

Roald Aron

Noi ambasadori ai Fundației Conservation Carpathia

Ambasadorii misiunii de conservare a naturii din Munții Făgăraș au un rol esențial: ei inspiră acțiuni concrete și duc mai departe o viziune care nu aparține doar specialiștilor, ci fiecăruia dintre noi. În 2024 ni s-au alăturat:

- **Simona și Alex Stănescu**, bloggeri de călătorie și creatori de conținut
- **Rareș Beșliu**, fotograf
- **Subcarpați**, artiștii care aduc foldorul românesc, hip-hop-ul și sunetul electro laolaltă
- **Mihaela Niță**, creator digital specializat în călătorii sustenabile
- **Roxana Monica Cârceag**, creator de conținut
- **Ana Rubeli**, creator de conținut specializat în patrimoniu cultural
- **Adi Bulboacă**, fotograf și ultramaratonist
- **Adriana Matei**, coach de stil specializat în modă sustenabilă și creator digital
- **Daniel Opaț**, ghid local din Avrig, în nordul Munților Făgăraș, și fotograf de natură
- **Daniel Stoia**, creator de conținut, kinetoterapeut pasionat de munți

Relația cu comunitățile

An de an dezvoltăm noi proiecte care demonstrează potențialul uriaș pe care îl are natura ca motor al dezvoltării sociale și economice. Proiectele începute în anii trecuți aduc deja rezultate și demonstrează un impact pozitiv atât la nivel local, cât și național, ceea ce ne motivează să le ducem mai departe.

Pădurea cu Povești Nemuritoare, proiectul de adopție a fagilor seculari

de la Nucșoara început în 2023, s-a bucurat și în 2024 de atenția publicului. Am dat o mână de ajutor: am instalat totemuri și indicatoare, i-am dedicat o instalație interactivă prezentă la Făgăraș Fest și la festivalul Planeta Nucșoara, am testat traseele și am creat trackuri digitale care pot fi vizualizate pe Google Maps, am spus povestea proiectului într-un reportaj realizat de TVR și am condus pe teren jurnaliști, fotografi, ambascadori și

parteneri interesați de legende și natura locului. În 2024 au fost adoptați 142 dintre fagii seculari de pe www.arboricupovesti.ro.

Am continuat să lucrăm îndeaproape cu Serviciul Public Județean Salvamont Salvaspeo Argeș. Ne-am implicat alături de ei în proiecte de siguranță montană. Am susținut instalarea de panouri de informare în zona Stâna lui Burnei (unul dintre cele mai cunoscute puncte de plecare pe traseul ce duce la Vârful Moldoveanu), am sponsorizat divizia canină și am acordat sprijin pentru renovarea punctului Salvamont Brusturet. E o satisfacție uriașă să vedem cum parcurgerea muntelui devine mai ușoară și mai sigură prin intermediul acestor proiecte. Sportul oferă oamenilor din comunități modele de succes sănătoase, motivația de a crește disciplinat și de a ieși cât mai des în natură. Proiecte precum „Învață să joci cu clasă tenis de masă” adresat copiilor din mai multe comunități din județul Argeș, campionatul Clubului de Karate din Lerești și suportul acordat echipei de fotbal Zimbrii Lerești duc mai departe pasiunea pentru mișcare și o viață activă.

În 2024 am continuat programul de granturi pentru comunități, implementat în zona de nord a Munților Făgăraș, cu Fundația Comunitară „Țara Făgărașului”. Cinci proiecte dezvoltate de organizații locale au primit finanțare, iar prin implementarea lor am pus încă o cărămidă la creșterea cunoștințelor despre natură, la protejarea și conservarea ei.

Programe de educație pentru natură

Credem că educația este esențială dacă ne dorim să protejăm natura pe termen lung și să aducem o schimbare reală în viața comunităților. De aceea nu numai că am continuat proiectele de educație, iar implicarea și entuziasmul beneficiarilor ne-au confirmat că suntem pe drumul cel bun.

Junior Rangers este programul prin care oferim educație despre natură copiilor cu mult potențial din satele din Munții Făgăraș. 40 de copii au participat la ediția din 2024. Ei au fost în tabere de 5 zile la Centrul pentru Activități și Explorarea Naturii Richita, au mers pe teren cu rangerii noștri și au trecut prin adevărate sesiuni de „ucenicie”, iar o parte dintre ei au vizitat Parcul Național Retezat într-un schimb de experiență plin de entuziasm și de învățături despre natură. Ne bucurăm să dăm o mână de ajutor la formarea viitorilor lideri în protejarea naturii!

Concursul **Adoptă un colț de natură** dedicat copiilor de 13 - 17 ani a continuat și în 2024. Dintre cei 40 de candidați, 15 au dezvoltat proiecte relevante pentru natura din comunitatea lor, așa că i-am premiat cu: o excursie în Parcul Național Pădurile Bavareze, un atelier de fotografie, un curs de introducere în social-media.

Bursele Carpathia îi susțin pe elevii de clasa a VII-a interesați de științele naturii din comunitățile din zona Munților Făgăraș. În 2024 am primit 56 de aplicații și am petrecut alături de toți candidații două zile de activități în natură. În urma lor am selectat 20 de copii care primesc acum sprijin financiar. În plus, în 2024 am devenit Centru Award în programul de dezvoltare personală a tinerilor Duke of Edinburgh Award, iar bursierii beneficiază de mentorat din partea echipei noastre în parcursul lor prin program.

Caravana Natura la clasă a ajuns în 2024 la 41 de școli din jurul Munților Făgăraș. Am organizat întâlniri interactive despre natură cu elevii din clasele V – VIII, în care le-am povestit despre misiunea și viziunea Fundației, am vizionat un episod din România Sălbatică, i-am inspirat (sperăm!) și i-am invitat la concursul „Adoptă un colț de natură”. Ne-am bucurat să observăm că astfel a crescut interesul și implicarea tinerilor în protejarea mediului înconjurător.

Parteneriatele pentru programe de educație au fost diverse și au acoperit un public semnificativ. Obiectivul principal a fost să ajungem la cât mai mulți copii și tineri, dar și la formatori din întreaga țară. Ne dorim să facem din protejarea naturii un mod de viață, nu doar un subiect de discuție. Am sprijinit Asociația Casa Bună; am fost prezenți cu un atelier pentru profesori la festivalul de film „Culmea” din Brașov; am devenit parte a rețelei Europarc; am organizat întâlniri cu profesori, directori de școli și ONG-uri de educație din zona Munților Făgăraș și am ținut un atelier despre „Bune maniere în natură” în 5 școli din București.

Tot în 2024 am început să realizăm **materiale gratuite** care vin în sprijinul părinților, educatorilor și profesorilor. Pe carpathia.org pot fi accesate gratuit două jocuri și un caiet de studiu și observare a păsărilor, ce pot fi folosite pentru a-i implica pe copii într-un mod atractiv.

George Soare

Tudor Botezatu

Tudor Botezatu

Parteneriatul cu Asociația Casa Bună

În comunitățile din jurul Munților Făgăraș întâlnim situații cu risc social major. E dificil să ceri oamenilor ale căror nevoi de bază nu sunt acoperite să învețe despre natură. De aceea, prin colaborarea de lungă durată pe care o avem cu Asociația Casa Bună ne implicăm eficient acolo unde problemele sociale sunt presante. Împreună am dezvoltat programe care au ca miză, pe termen mediu și lung, schimbarea perspectivei pe care o au localnicii despre natură: de la exploatare la protecție și conservare.

Printre proiectele de succes din 2024 se numără:

Grădinița de sâmbătă Nucșoara și Lerești: 29 întâlniri de grădiniță și 58 ore de educație și joacă cu 42 de copii din Nucșoara și Lerești.

Lecții offline: 33 zile petrecute în Nucșoara și Lerești, cu 64 întâlniri destinate activităților educaționale (aproximativ 128 ore de activități) la care au participat 178 de copii.

Pregătire pentru examene: 55 adolescenți din Nucșoara și Lerești au participat la meditații pentru evaluarea națională sau pentru bacalaureat. Au acumulat 1898 ore de meditații.

Tabere la Richita: 23 copii din Nucșoara, Lerești și Ferentari au petrecut 8 zile în doua tabere la Richita.

Tabără pe Vârful Moldoveanu: 5 copii din Nucșoara și 3 din Lerești au participat la prima lor expediție pe Moldoveanu. Au dormit, au mâncat și au petrecut 5 zile pe munte, cucerind împreună cel mai înalt vârf din România alături de o echipă de voluntari aventuroși.

Controale medicale: La sfârșitul anului 2024, am avut oportunitatea să implementăm pentru prima dată în comunitatea Nucșoara un proiect

de telemedicină. Începând din data de 15 noiembrie, echipa DirectDoc a reușit să intermedieze cu succes 70 de consultații medicale online între familiile din comunitate și medici cu diverse specializări, printre care: medicină de familie, stomatologie, psihologie, neurologie și reumatologie.

Caravana oftalmologică: Caravana de oftalmologie a vizitat trei comunități din Argeș: Nucșoara, Lerești, și Conțești. La Nucșoara 33 de copii au fost consultați și 6 au primit ochelari; la Lerești, 46 de copii au fost consultați și 10 au primit ochelari, iar la Conțești, 102 copii au fost consultați și 18 au primit gratuit ochelari.

Ateliere de croitorie: 60 de copii (10-14 ani) din Nucșoara și Lerești, 324 de ore de practică la mașina de cusut au avut loc în 27 ateliere de croitorie în cele două comunități.

Distribuție de alimente și produse de igienă: Am avut 16 distribuții de alimente în Nucșoara și 7 în Lerești în 2024. La Nucșoara au beneficiat direct aproximativ 95 copii din 65 familii, iar la Lerești aproximativ 90 copii din 75 familii. În total, am oferit în jur de 22,500 kg de alimente (carne, lactate, fructe și legume, făină, ulei, paste, orez, zahăr, săpun, șampon, detergent de rufe etc).

Rechizite: 216 copii cu vârsta între 4 și 18 ani au beneficiat de ghiozdane pline cu rechizite.

Îmbrăcăminte și încălțăminte de iarnă: 224 copii din Lerești și Nucșoara au primit haine și încălțări pentru iarnă. Fiecare copil a primit câte un kit compus din: geacă, polar/hanorac, mănuși, căciulă, ghete, bluză și colanți termici = 1568 articole în total distribuite.

Moș Crăciun: am pregătit 224 cadouri pentru copiii din Nucșoara și Lerești.

© Casa Bună

Asociația Casa Bună

Asociația Casa Bună

Vizite și schimburi de experiență

Suntem siguri de un lucru: pentru ca munca noastră să aibă rezultate reale și durabile, trebuie să învățăm în continuare. Specialiștii noștri vizitează proiecte de conservare din întreaga lume pentru a găsi cele mai bune practici, abordări care pot funcționa și

în România. În același timp, interesul pentru conservare ne aduce oaspeți dornici să descopere biodiversitatea Munților Făgăraș și să învețe din metodele pe care le folosim pentru a o proteja.

În 2024 am vizitat:

- **Parcul Național Yellowstone și Parcul Național Grand Teton în SUA;**
 - **Parcul Național Munții Tatra, Polonia;**
 - **Parcul Național Gran Paradiso, în nordul Italiei;**
 - **Parcul Național Patagonia, Parcul Național Ibero, El Impenetrable, Patagonia Azul, create în Argentina de Fundația Tompkins Conservation și Rewilding Argentina.**
-

Am participat la evenimente internaționale cu teme legate de conservarea naturii:

- **SERE 2024 – Conferința Europeană de Reconstrucție Ecologică, la Tartu, Estonia;**
 - **Conferința internațională „Interpret Europe” din Koper, Slovenia;**
 - **Carpathian Convention – dedicată dezvoltării durabile în Munții Carpați - la Košice, în Slovacia.**
-

Am fost prezenți și la evenimente naționale, pe teme diverse care au în comun protejarea naturii:

- **Târgul de joburi de la Facultatea de Biologie din București;**
 - **Food & Beverages Innovation Camp;**
 - **Conferința Națională de Fundraising;**
 - **Climate Change Summit.**
-

Ne-am bucurat de vizitatorii prestigioși care au venit să cunoască munca făcută de Fundația Conservation Carpathia:

- **Excelențele Lor, doamna Kathleen Kavalec, ambasadorul Statelor Unite ale Americii în România;**
- **Domnul Giles Portman, ambasadorul Marii Britanii în România;**
- **Domnul Peer Gebauer, ambasadorul Germaniei în România;**
- **Domnul Gavin Buchan, ambasadorul Canadei în România;**
- **Reprezentanți ai asociației Parcul Național Pădurile Bavareze din Germania;**
- **O delegație a Parcului Național Šumava din Cehia.**

Programul de voluntariat

Voluntariatul înseamnă implicare, energie și dorința de a face bine. Vă mulțumim sincer pentru timpul oferit și pentru că aduceți speranță acolo unde e mai mare nevoie de ea!

În departamentul de monitorizare faună colegii noștri au primit ajutor de la: Cristina Băncilă, Sandor Marton, Ahrum Hyung, Carla Sainz, Thibaud Frament, Jared Zev Kannel, Andrew Calfa, Codruț Oncioiu, Leander Mölgg, Nils Pithan, Marlene Gauter și Maia Lemarignier.

Pentru colegii de la reintroducere specii, Victor Gan a avut o contribuție importantă.

În departamentul de reconstrucție ecologică am primit câțiva tineri entuziaști: Michael Kinkelbur, Maartje Eiljander, Laura Grages, Lucie Leclere.

La Equus Silvania ne-am bucurat de prezența dedicată a lui Hannah Höltermann.

Toate materialele noastre în limba engleză trec pe sub ochii vigilenți ai dr. Ruth Rusby, care se asigură că folosim limba într-un mod corect și expresiv. Îi mulțumim cu adâncă recunoștință pentru ajutor, promptitudine și infuzia de pasiune!

Parteneriate cu alte parcuri naționale din lume

În 2023, Parcul Național Pădurile Bavareze și-a schimbat conducerea: dr. Franz Leibl, un prieten apropiat al Munților Făgăraș, s-a retras, iar în locul lui a fost numită director Ursula Schuster. În 2024 am vizitat-o pe dna Schuster pentru a discuta despre planurile ei de viitor pentru Parcul Național Pădurile Bavareze și viziunea privind continuarea parteneriatului nostru. Am descoperit cu bucurie că pasiunea ei era la fel de mare ca a dr. Leibl și că își dorea să continuăm colaborarea. Suntem nerăbdători să reluăm schimburile de experiență, din 2025.

În luna octombrie, am primit vizita reprezentanților Parcului Național Šumava, cel mai mare parc național din Cehia. Împreună cu Parcul Național Pădurile Bavareze, formează cea mai vastă zonă protejată de sălbăticie împădurită din Europa Centrală. Directorul Pavel Hubený și directorul adjunct Martin Starý au petrecut câteva zile alături de noi, suficient cât să rămână impresionați de frumusețea Munților Făgăraș și de activitățile noastre. Vizita s-a încheiat cu o înțelegere privind extinderea colaborării și către Parcul Național Šumava, iar un acord oficial urmează să fie semnat în 2025.

Ioana Duică & Mihai Sorea

Ioana Duică & Mihai Sorea

Ioana Duică & Mihai Sorea

Parteneriate

Pentru al 6-lea an consecutiv, **Grupul Zentiva**, partenerul nostru pentru reîmpăduriri, a contribuit la reabilitarea zonelor afectate de tăieri ilegale din Munții Făgăraș. Au susținut plantarea a 47,619 de arbori în zonele Zârna și Groapele, care acoperă aproximativ 12 hectare.

Ursus Breweries continuă să sprijine eforturile noastre de conservare pentru al 3-lea an consecutiv prin donarea a 1% din toate vânzările URSUS Premium în perioada noiembrie - decembrie 2024. Această donație are scopul de a proteja habitatul natural al urșilor și de a susține comunitățile locale din Munții Făgăraș.

Le mulțumim partenerilor de la **ING Bank** că ne susțin demersurile de creare a unui ecosistem complet și sustenabil în Munții Făgăraș. Datorită lor am putut demara proiectul de reintroducere a vulturilor în zonă, o verigă esențială pentru biodiversitatea din munții aflați în inima României.

BCR, partenerul nostru strategic pentru proiecte de educație, ne-a susținut și în 2024. Proiectele de educație de mediu și financiară pentru dezvoltarea comunităților din zona Munților Făgăraș au fost posibile datorită ajutorului acordat. În cadrul parteneriatului, BCR susține accesul copiilor din comunități la programele educaționale derulate la Centrul de Activități și Explorare a Naturii Richita. Totodată, clienții BCR au posibilitatea de a dona către Fundația Conservation Carpathia prin intermediul platformei de digital banking George.

Alături de noi de mulți ani, **Jack Wolfskin** ne ajută în continuare cu echipamentele necesare, precum și cu o contribuție financiară ce ne ajută să ducem mai departe activitățile de reîmpădurire.

Suntem recunoscători companiei **Alpha Bank** pentru viziune și sprijinul financiar ce ne-a permis să continuăm frumoasa tradiție a evenimentelor de la poalele Munților Făgăraș. Festivalurile „Cobor între Stejari”, Făgăraș Fest, dar și Carpathia Bike Tour – au fost organizate cu sprijinul Alpha Bank. Ei au înțeles că acestea sunt ocazia ideală pentru a construi o punte solidă între publicul larg și misiunea înființării Parcului Național.

Programul Afaceri Verzi

Introducere

Travel Carpathia

Roadele Munților Făgăraș

Ferma de Biodiversitate Cobor

Programul Afaceri Verzi pentru antreprenori

Introducere

În 2024, Fundația Conservation Carpathia a continuat să-și dezvolte inițiativele de turism sustenabil și dezvoltare economică locală din zona Munților Făgăraș. Operatorul de ecoturism Travel Carpathia a cunoscut o creștere importantă, atât prin extinderea echipei, cât și prin atragerea a peste 2.000 de turiști individuali care au vizitat una sau mai multe dintre locațiile noastre, conduși de ghizi specializați în natura și viața sălbatică locală.

Echipa Travel Carpathia s-a mărit semnificativ, iar noi funcții – precum manager de turism, coordonator de dezvoltare și specialiști în rezervări – au întărit capacitatea noastră operațională. Tot în acest an, centrul de echitație Equus Silvania s-a alăturat portofoliului nostru. Travel Carpathia și-a extins, astfel, oferta cu experiențe inedite de explorare a naturii sălbatice din șaua calului.

Creșterea activităților ecoturistice a adus, natural, o creștere și pentru Roadele Munților Făgăraș – integratorul de produse și servicii de la poalele Munților Făgăraș. Acesta a devenit furnizor principal pentru preparatele servite în cadrul tururilor; în acest fel am creat o legătură constantă între micii producători și turiștii interesați de natură. De asemenea, am consolidat Ferma de Biodiversitate Cobor, care oferă carne ecologică de Sură de stepă și experiențe autentice în mijlocul naturii, dar găzduiește și evenimente estivale apreciate.

Creșterea activităților ecoturistice a adus, natural, o creștere și pentru Roadele Munților Făgăraș – integratorul de produse și servicii de la poalele Munților Făgăraș.

2024 a însemnat și lansarea primului program de granturi pentru antreprenori locali – Carpathia Fund – prin care am sprijinit, pentru început, 6 afaceri locale. Aceste progrese confirmă că am luat decizia corectă când am decis să sprijinim construirea unor modele de economie locală bazate pe natură și inițiativele verzi din jurul Munților Făgăraș.

Travel Carpathia

În 2024 Travel Carpathia s-a dezvoltat continuu. Am făcut pași importanți atât la nivel de echipă, cât și în diversificarea ofertei de ecoturism.

O echipă mai mare, idei mai multe

Echipa noastră din Brașov a crescut de la 5 la 9 colegi. Am primit forțe proaspete în departamentele de rezervări și vânzări, avem un nou manager de turism și un coordonator pentru dezvoltarea produselor și ofertelor. Tot în acest an, centrul de echitație Equus Sylvania s-a alăturat locațiilor administrate de Travel Carpathia, îmbogățind experiențele oferite cu ture de călărie și noi excursii ghidate în natură.

Mai mulți turiști, tot mai multe experiențe

Aproximativ 2.000 de turiști au ales în 2024 una sau mai multe dintre destinațiile noastre. Cu sprijinul celor 20 de ghizi specializați în interpretarea naturii și vieții sălbatice, vizitatorii au avut parte de vacanțe memorabile și educative. Din mesajele lor ne dăm seama că Munții Făgăraș au acum un loc special în inimile lor.

Turism care educă

Am continuat colaborarea cu universități de top – Eberswalde din Germania și Northeastern din SUA – pentru a oferi studenților programe interactive pe teme precum: monitorizarea faunei, reintroducerea zimbrilor și castorilor, refacerea habitatelor afectate și agricultura sustenabilă.

Munții Făgăraș, tot mai vizibili în lume

Pentru a promova această zonă spectaculoasă pe plan internațional, am organizat 3 excursii cu reprezentanți ai presei pentru publicații importante din Germania și am început colaborări cu agenții de turism din Anglia și Olanda. În plus, am lansat noul site www.travelcarpathia.com, disponibil în engleză și germană, pentru a oferi un acces mai ușor și o imagine clară a ceea ce înseamnă Travel Carpathia.

Investiții în infrastructură

Am renovat în stil tradițional o stână veche, inactivă din zona Comisu, pe care am transformat-o într-un observator de faună sălbatică cu capacitate de 8 persoane – locul perfect pentru iubitorii de natură și un plus important în oferta noastră pentru 2025.

Roadele Munților Făgăraș

În 2024, Roadele Munților Făgăraș a continuat să sprijine producătorii locali și să dezvolte rețeaua de puncte gastronomice și de vânzare, consolidându-și poziția. La finalul lui 2024 numărul producătorilor din rețea a ajuns la aproape 40. Am contribuit la deschiderea a două noi puncte gastronomice locale: **Casa de Oaspeți Caezu** în Nucșoara și **Casa Tanti Maria** în Stoenеști.

Rețeaua de vânzare fizică a fost extinsă cu **Centrul de Vizitare Casa Castorului** în Rucăr, deschisă permanent din 2024, și cu punctul de vânzare de la **Ferma de Biodiversitate Cobor**, activ doar sezonier. Activitățile de promovare au fost susținute de participarea la festivaluri și târguri importante, precum **Făgăraș Fest**, **Cobor între Stejari**, **Carpathia Bike Tour**, **Întrecerea Gulașurilor** și târgul de la **Nod Makerspace** în București.

Ne-a bucurat invitația celor de la Orange România de a asigura cateringul pentru un eveniment cu 400 de persoane. Această experiență a marcat un moment semnificativ al anului și ne-a inspirat să includem în strategia pentru 2025 dezvoltarea de servicii de tip catering. Este un nou mod de a duce gustul produselor realizate de micii producători mai aproape de consumatorii din marile orașe.

Vânzări totale în 2024: aproape 100.000 Euro, un rezultat remarcabil ce reflectă succesul continuu al inițiativelor noastre, dar și interesul consumatorilor față de bucatele produse responsabil în jurul Munților Făgăraș.

Tot în 2024, cu ajutorul ING Bank România am reușit să achiziționăm un automobil frigorific cu care asigurăm transportul în condiții optime al produselor. În paralel am început un proces de rebranding pentru integratorul de produse și servicii, urmând ca în primul trimestru al anului 2025 noile etichete și website să fie lansate public.

© Diana Bobeș

© Travel Carpathia

© Diana Bobeș

Ferma de Biodiversitate Cobor - un an al evoluției și al inițiativelor

Din vara anului 2024, Ferma de Biodiversitate Cobor este oficial o fermă ecologică certificată. Am început și procesul de certificare pentru sacrificarea vacilor din rasa Sură de stepă, pentru a putea comercializa carne provenită din sursă controlată, 100% ecologică. Marcăm astfel finalizarea unui proces de trei ani de conversie către agricultura ecologică, proces care a implicat un management atent al pajiștilor cu valoare naturală ridicată, conform standardelor Uniunii Europene.

Crescătorii noastră de vaci din rasa Sură de stepă a beneficiat, în 2024, de o abordare modernizată: am introdus un calendar de gestație pentru o mai bună planificare a nașterilor în 2025. În punctul de sacrificare din cadrul fermei au fost procesate peste 15 animale, iar carnea obținută a fost folosită pentru a prepara mesele celor aproape 2.000 de turiști care au vizitat locațiile Travel Carpathia.

Una dintre misiunile noastre este să facem din Sura de stepă o prezență răspândită în România. Am făcut încă un pas în 2024, când am vândut peste 60 de vaci unui fermier partener, care va gestiona o fermă certificată pentru această rasă. Sperăm că este începutul unui parteneriat pe termen lung și al unei rețele durabile de crescători responsabili.

Sanctuarul nostru de cai a funcționat în 2024 cu peste 30 de exemplare, iar pentru anul viitor ne propunem să creștem acest număr. Am lansat o campanie de promovare pentru a atrage sprijin și a crea interes în jurul acestui proiect.

Schimbările climatice devin tot mai presante – verile sunt tot mai secetoase și în zona Cobor, ceea ce afectează

direct capacitatea fermierilor locali de a-și întreține animalele. Este o provocare serioasă pentru întreaga comunitate.

Cu toate acestea, am rămas cel mai stabil angajator din localitate și în 2024, am oferit locuri de muncă pentru 10 angajați permanenți și aproape 10 zilieri.

Ferma a fost gazda a trei evenimente importante: în iunie Carpathia Bike Tour și a doua ediție Cobor între Stejari, iar în octombrie Întrecerea Gulașurilor, unde 300 de participanți au celebrat bucătăria locală, iar 10 echipe au participat la competiția gastronomică. Aceste evenimente întregesc oferta noastră de tip „family farm holiday” pentru turiști români și internaționali.

În 2024 ferma a primit certificarea **Velo Popas**. Oferim bicicliștilor care explorează frumusețea zonei un loc de odihnă, o masă copioasă și posibilitatea de a-și repara și întreține bicicleta. Am identificat patru trasee cicloturistice în jurul fermei, care vor aduce un plus de atractivitate ofertei noastre turistice.

Am oferit locuri de muncă pentru

10
angajați
permanenți

10
zilieri

Travel Carpathia

Alexandru Popa

Programul Afaceri Verzi pentru antreprenori

În 2024, ne-am concentrat pe două direcții importante: sprijinirea antreprenorilor locali și consultanța tehnică pentru dezvoltarea de noi afaceri în zona Munților Făgăraș.

Am organizat vizite la mici afaceri de succes din regiune, pentru a înțelege mai bine provocările lor și a-i susține în pașii următori de dezvoltare. De asemenea, am facilitat două schimburi de experiență: unul la Sibiu, pentru producătorii din rețeaua Roadele Munților Făgăraș, și altul la Vama Buzăului, dedicat celor interesați să deschidă puncte gastronomice locale în Racovița.

Am coordonat activitatea Travel Carpathia (tour operator-ul nostru), a inițiativei Roadele Munților Făgăraș și a Fermei de Biodiversitate Cobor. Împreună, acestea au oferit locuri de muncă pentru aproximativ 50 de persoane și au colaborat cu 20 de ghizi locali pentru activitățile turistice.

Alături de Conservation Capital, un proiect internațional de finanțare pentru afaceri prietenoase cu natura, am gestionat un program de granturi mici sub umbrela Fondului Carpathia. Apelul nostru a primit 15 de candidaturi, iar în urma selecției am sprijinit 6 proiecte, cu o finanțare totală de 30.000 Euro – un pas concret spre încurajarea inițiativelor locale.

Prin activitățile noastre de consiliere, am susținut și înființarea a două noi asociații de ecoturism – în Nucșoara și în zona Rucăr-Valea Dâmboviței – care vor contribui la dezvoltarea durabilă și la promovarea turismului responsabil în Munții Făgăraș.

În 2024, ne-am concentrat pe două direcții importante: sprijinirea antreprenorilor locali și consultanța tehnică pentru dezvoltarea de noi afaceri în zona Munților Făgăraș.

Raport financiar

Surse de venit

Achiziții

Surse de venit

Toate încasările reprezintă fonduri primite ca sprijin general sau ca sprijin pentru un proiect anume, pentru a susține misiunea și activitățile de conservare ale Fundației Conservation Carpathia, în beneficiul naturii și al oamenilor.

Cei care ne susțin, donatori publici și privați, fundațiile, corporațiile și persoanele fizice fac posibilă activitatea noastră. Toate rezultatele din acest raport nu ar fi posibile fără ei, le suntem recunoscători că împărtășim aceleași valori și apreciere față de natură.

Venituri

O parte semnificativă a veniturilor a fost încasată la finalul anului 2023 (EU LIFE18, SUPERB), sumele vor fi cheltuite și raportate în anii 2024 și 2025.

Entități private și Fundații	
WYSS Foundation	
Endangered Landscapes & Seascapes rogramme	
UBS Optimus Foundation	
Temperatio Foundation	
One Tree Planted	
ALV Foundation	
Frankfurt Zoological Society-DE	
Lawson Family Trust	
Stichting Forestpeace	
Pancivis Foundation	
Jack Wolfskin	
Journeys With Purpose Limited	
OAK Foundation	
Forests Without Frontiers	
Wilsdorf Mettler Future Foundation	
The European Nature Trust	
Stichting Tanka Foundation Prinse	
Young Ventures AG	
Friends of Conservation Carpathia	
Total donații	€ 1.808.289

Fonduri Publice	
EU LIFE18 NAT/RO/001082 (2019-2024) „Crearea unei zone de natură salbatică în Munții Făgăraș, România”	
EU SUPERB H2020 Soluții sistematice pentru extinderea refacerii urgente a ecosistemelor pentru biodiversitatea și serviciile ecosistemice legate de păduri	€ 116.377
Încasări compensatorii pentru păduri protejate	€ 353.992
Total fonduri	€ 470.369
Persoane fizice și alte donații private	
Alte donații private (UBS Optimus Foundation, Friends of Conservation Carpathia, ING Bank - Online Donation Button)	
Total donații	€ 1.088.848
Corporații	
Alpha Bank	
B.Braun Medical SRL	
Banca Comercială Română	
Bebe Tei SRL	
Coriolan Aur Smarald SRL	
Farmacia Tei SRL	
ING Bank	
Jack Wolfskin	
Olmix Eco SRL	
Aenova Group	
Ursus Breweries SA	
Zentiva SA	
Alte donații	
Total donații	€ 961.391
Alte încasări	
Încasări din arendarea pășunilor, subvenții agricole, arendarea terenurilor, taxe pentru plata pădurilor etc.	
Total alte încasări	€ 204.536
Încasări totale	€ 4.533.433

Achiziții

Investiții

Renovare și construcții: Centrul Administrativ Rucăr, Centrul de Vizitare Casa Castorului, Centrul de Vizitare Casa Zimbrului Lerești, poteca tematică de la Nucșoara, Stâna Comisu, Stâna Tămaș, întreținere Observatoare € 769.739

Infrastructură și echipament de teren € 122.503

Flotă auto € 123.552

Total investiții € 1.015.794

Achiziții de terenuri

Terenuri € 2.959.494

Total achiziții de terenuri € 2.959.494

Costuri operaționale

Costuri care includ fondurile cheltuite pentru activități legate direct de misiunea noastră, monitorizarea faunei sălbatice, reconstrucție ecologică, consumabile de teren, studii de cercetare sociologică etc. 3.060.773 €

Salarii (inclusiv contribuția angajatorului la bugetul de stat) 1.717.770 €

Costuri generale și administrative (include financiar, administrativ, juridic, consultanță IT, HR, audit și alte costuri necesare dezvoltării organizaționale) 551.310 €

Costuri non-operaționale (include diverse impozite și taxe) 84.113 €

Total costuri operaționale € 5.413.965

Achiziții totale € 9.389.252

Entități private și Fundații	40%
Persoane fizice și alte donații private	24%
Corporații	21%
Fonduri publice	10%
Alte încasări	5%

Costuri operaționale	5.413.96 €
Investiții	1.015.79 €
Terenuri	2.959.494 €

© Călin Șerban

Planuri pentru 2025

Ce urmează

Cum vă puteți implica și cum ne puteți susține

Ce urmează

România este, asemenea multor țări din lumea occidentală, o societate împărțită între populația rurală și cea urbană, dar și între cei cu niveluri diferite de educație și venituri. Dezvoltarea economică din ultimele decenii nu a adus beneficii egale tuturor categoriilor sociale. Mulți români nu au simțit o îmbunătățire reală a vieții lor. Neîncrederea tot mai mare în valorile occidentale și în democrație, resimțită în special în zonele rurale, este o consecință a acestei situații, iar sentimentul de marginalizare amenință inclusiv inițiativa noastră de creare a unui nou parc național. Până la urmă, cei care votează cu partide populiste de dreapta nu susțin neapărat o agendă politică de dreapta; ei folosesc votul ca o formă de exprimare a frustrării.

Tocmai de aceea, construirea unor sisteme de sprijin pentru comunitățile locale este esențială. În 2025 ne vom spori efortul de a dezvolta inițiative autentice de ecoturism, care să aducă beneficii în comunități. Continuăm construirea și îmbunătățirea infrastructurii adecvate, sprijinim afacerile la început de drum din domeniul conservării și, per ansamblu, dorim să ne consolidăm prezența în comune și colaborarea cu autoritățile locale.

Un alt proiect foarte important pentru noi în 2025: vom marca întoarcerea vulturului sur în Munții Carpați. După o absență de peste un secol, vom aduce primele păsări înapoi în România, ca simbol al speranței și al vindecării. Iar acest pas îl vom face împreună cu comunitățile locale, pentru binele naturii și al oamenilor.

Construirea unor sisteme de sprijin pentru comunitățile locale este esențială.

Cum vă puteți implica și cum ne puteți susține

Activitatea noastră este posibilă doar cu ajutorul susținătorilor și partenerilor noștri. Iată câteva moduri în care puteți contribui la îndeplinirea misiunii noastre:

- **Deveniți un partener strategic:** Dacă sunteți o organizație, o instituție publică sau privată, o fundație sau o entitate comercială, vă invităm să vă alăturați proiectului nostru în calitate de partener strategic. Partenerii noștri strategici cred în misiunea noastră, se implică în mai mulți din pilonii noștri de activitate, iar sprijinul lor contribuie în mod semnificativ la succesul activității noastre.
- **Deveniți un partener corporate:** Companiile se pot alătura proiectului nostru ca parte a programului de responsabilitate socială corporativă, sau din dorința de a-și reduce amprenta asupra mediului. Invităm companiile să ne contacteze și să analizăm împreună modalități semnificative de implicare și sprijin, de la servicii pentru consultanță pentru natură, marketing legat de cauză și diverse contribuții financiare. Pentru companiile rezidente în România există, de asemenea, posibilitatea utilizării facilității de reducere cu 20% a impozitului pe venit. Se pot face donații în scopuri generale sau pentru un proiect specific.
- **Deveniți un donator major:** Donatorii majori ai Fundației Conservation Carpathia sunt persoane fizice sau fundații private care aleg să ne sprijine la nivel substanțial. Contribuția dumneavoastră generală poate fi direcționată acolo unde este cea mai mare nevoie de ea sau puteți opta să faceți o donație dedicată pentru a sprijini un proiect specific. Aceste contribuții ne aduc o siguranță suplimentară în ceea ce privește planificarea resurselor, deoarece știm în timp util ce fonduri sunt disponibile pentru noi și pentru activitatea noastră.
- **Deveniți un donator privat:** Donațiile individuale pot fi contribuții financiare unice sau regulate pentru a ne sprijini activitatea în general. Donațiile ocazionale sunt inițiate de susținătorii noștri dedicați, pentru a sărbători evenimente private (cum ar fi zile de naștere, aniversări, petreceri) sau călătorii memorabile și/sau evenimente sportive. În loc de cadouri, aceștia solicită donații de la colegii, familia și prietenii lor, adesea pentru un proiect care le este deosebit de drag.

Pentru informații suplimentare, vă rugăm să ne contactați la info@carpathia.org. Împreună vom găsi modalități prin care să vă implicați în activitatea noastră.

www.carpathia.org/ro/donatii

CONT DE DONAȚII ÎN EURO:

IBAN: RO86RNCB0061114278450049

CONT DE DONAȚII ÎN LEI:

IBAN: RO16RNCB0061114278450048

Mulțumim
**tuturor partenerilor,
sponsorilor și prietenilor**
proiectului CARPATHIA,
care ne-au susținut
activitatea în 2024.

AU CONTRIBUIT LA ACEASTĂ EDIȚIE:

Adrian Aldea

Ana Maria Atonoaie

Daniel Bucur

Rosana Cozma

Victoria Donos

Ioana Duică

Costin Enache

Ruben Iosif

Oliviu Pop

Barbara Promberger-Fuerpass

Christoph Promberger

Roxana Elena Sava

Istvan Szabo

Georgia Tarnea

Liviu Ungureanu

Mihai Zotta

Asociația Casa Bună

Asociația Aqua Crisius

Milvus Grup – Bird and Nature Protection
Association

Andrei Iosivoiu

Andreea Oprea

Iulia Aștefanei

EDITOR

Roxana Elena Sava

HĂRȚI

Adrian Pătrulescu

DESIGN GRAFIC

Diana Bobeș

**FUNDAȚIA
CONSERVATION CARPATHIA**

Brașov – România

info@carpathia.org
www.carpathia.org

**FERMA DE BIODIVERSITATE
COBOR**

reservation@cobor-farm.ro
www.cobor-farm.ro

**TRAVEL
CARPATHIA**

reservation@travelcarpathia.com
www.travelcarpathia.com

**ROADELE
MUNȚILOR**

comenzi@roadelemuntilor.ro
www.roadelemuntilor.ro

**Urmărește Fundația Conservation
Carpathia pe social media:**

 [conservationcarpathia](https://www.facebook.com/conservationcarpathia)

 [conservation_carpathia](https://www.instagram.com/conservation_carpathia)

 [Conservation Carpathia](https://www.linkedin.com/company/conservation-carpathia)